

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2569

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย : นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคุณทรง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด ของเดวีส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวนนักเรียน 40 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แผน การจัดการเรียนรู้ แบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองและแบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ตามแนวคิดของเดวีส์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.43/96.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนที่เรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์มีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวคิดของเดวีส์, ทักษะในการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง, ความพึงพอใจ

_____อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Developing learning activities promote folk dance practice skills based on to Davies' Concept for Grade 12 Students

Author : Miss Wachiraya Chinnawong

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Mahasarakham University

Advisor : Associate Professor Dr.Tassanee Nakunson
Assistant Professor Dr.Thanyaluck Khechornphak

Year : 2026

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to examine the efficiency of learning activities based on Davies' concept for Grade 12 students according to the 80/80 criterion; 2) to compare students' folk dance performance skills after learning through Davies' concept with the 80 percent criterion; and 3) to investigate students' satisfaction toward the learning activities. The sample consisted of 40 Grade 12 students (Class 6/4) at Phonthongpattana Wittaya School during the second semester of the 2024 academic year, selected by cluster random sampling. The research instruments included lesson plans based on Davies' concept, a folk dance performance skills assessment form, and a satisfaction questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results revealed that: 1) the efficiency of the learning activities based on Davies' concept was 93.43/96.32, which was higher than the established 80/80 criterion; 2) students' folk dance performance skills after learning were significantly higher than the 80 percent criterion at the .05 level of significance; and 3) The students' satisfaction toward the learning activities based on Davies' concept was at the highest level.

Keywords: Davies' concept, folk dance performance skills, satisfaction

_____Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาชี้แนะช่วยเหลือ เอาใจใส่ ให้กำลังใจและคำแนะนำอย่างใกล้ชิดจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคุณทรง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม จนงานวิจัยสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยทราบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนัด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณนภา นาชัยฤทธิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงคุณวุฒิกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉริยา พรมท้าว, อาจารย์ ดร.ศุภกร ฉลองภาค, คุณครูศิริพร สินธุประเสริฐ และคุณครูสุตพงศ์ ศรีดาฮต ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและให้คำแนะนำในการใช้เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา นายวิคิด ทินบุตร คณะครูและเจ้าหน้าที่บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดที่กรุณาเอื้อเฟื้อสถานที่และให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 ปีการศึกษา 2567 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเป็นกลุ่มตัวอย่างในการใช้เครื่องมือจนทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดามารดา ญาติมิตร ที่สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาจนงาน วิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดาและบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์

สารบัญ

เรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก

ABSTRACT ..... ข

กิตติกรรมประกาศ ..... ค

สารบัญ ..... ง

สารบัญแผนภาพ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ซ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย 3

1.3 สมมติฐานการวิจัย 3

1.4 ขอบเขตของการวิจัย 4

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 5

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 7

บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 8

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ 8

2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง 18

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ 22

2.4 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 33

2.5 ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง 37

2.6 ความพึงพอใจ 43

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 46

2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย 49

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 50

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 50

3.2 เครื่องมือวิจัย 50

เรื่อง **หน้า**

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย 51
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 58
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 58
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 59
บทที่ 4 ผลการวิจัย 62
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 62
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล 62
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 63
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 64
5.1 สรุป 64
5.2 อภิปรายผล 64
5.3 ข้อเสนอแนะ 67
บรรณานุกรม 69
ภาคผนวก 77
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 78
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย 93
ภาคผนวก ค การเก็บรวบรวมข้อมูล 99
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ 106
การเผยแพร่งานวิจัย 112
ประวัติผู้วิจัย 113

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 สาระนาฏศิลป์ (มาตรฐาน ศ 3.1) 12

2.2 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 สาระนาฏศิลป์ (มาตรฐาน ศ 3.2) 14

2.3 โครงสร้างรายวิชา ศ 33102 วิชาศิลปะพื้นฐาน (นาฏศิลป์) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 16

3.1 การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง รายวิชาศิลปะพื้นฐาน (นาฏศิลป์) 51

3.2 รายการเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ 55

4.1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 63

4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 80 63

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 64

ก.1 แบบประเมินทักษะย่อยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาศิลปะพื้นฐาน สาระนาฏศิลป์ 83

ข.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาศิลปะพื้นฐาน สาระนาฏศิลป์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 94

ข.2 สรุปผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาศิลปะพื้นฐาน สาระนาฏศิลป์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 96

ข.3 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IC) ของแบบทดสอบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองหลังเรียน (E_2) ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 97

ตารางที่ **หน้า**

ข.4 ผลการหาดัชนีความสอดคล้อง (IC) ของแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 98

ค.1 คะแนนระหว่างเรียน (E_1) 100

ค.2 คะแนนหลังเรียน (E_2) 103

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 49

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพและความมีคุณค่า ซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะ ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจน การนำไปสู่การพัฒนา สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือ ประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ได้กำหนดคุณภาพ ของผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดงและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิน ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ในสาระนาฏศิลป์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องมุ่งเน้น จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติจริงให้มากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและความชำนาญในทักษะปฏิบัติที่เรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือนำไปแสดงออกในทางที่ถูกต้อง โดยสามารถพัฒนาจากการได้ฝึกทำบ่อย ๆ ฝึกซ้ำ ๆ จึงจะเคยชินและจะกลายเป็นปกติธรรมดาของการกระทำต่าง ๆ การปฏิบัติจนเกิดเป็นความชำนาญจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การปฏิบัติที่มีความซับซ้อนได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น (ละออ โพธิภิรมย์, 2555)

การศึกษานับเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะหากสังคมใดประชากรในสังคมนั้นมีการศึกษาต่ำ ย่อมจะทำให้สังคมนั้นขาดความรู้ที่จะนำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ การพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นนั้น จึงนับเป็นส่วนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ การจัดการศึกษาจึงเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ สมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม, 2553) ตามมาตรา 6 ที่ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม

ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 22 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

สำหรับในแง่ของการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ จากงานวิจัยของ มะลิวัลย์ ปัทมะ (2551) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์แบบดั้งเดิมของครู พบว่า การสอนนาฏศิลป์จะเน้นการเลียนแบบเป็นหลัก ครูผู้สอนจึงเป็นเสมือนแม่แบบของผู้เรียนโดยตรง การเรียนวิชานาฏศิลป์สิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้และเข้าใจที่สุด คือ ทักษะปฏิบัติ ทักษะปฏิบัติในการเรียนวิชานาฏศิลป์ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อผู้เรียน เนื่องจากวิชานาฏศิลป์ไทยเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาทางทฤษฎีหากผู้เรียนขาดทักษะดังกล่าวแล้ว ก็จะไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

จากการสังเกตสภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะที่เป็นพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ จึงส่งผลให้ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานของนาฏศิลป์ อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนขาดความกล้าแสดงออก ความมั่นใจ ความตั้งใจในการเรียนวิชาศิลปะพื้นฐาน (สาระนาฏศิลป์) จนนำไปสู่การทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ (โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา 2566) ผู้วิจัยจึงได้มีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะด้านการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อเปิดโอกาสสนับสนุนให้นักเรียนที่มีศักยภาพทางด้านนาฏศิลป์ ได้รับการพัฒนาตามความสนใจของตนเองและสามารถก้าวสู่การศึกษาระดับสูง รวมถึงการประกอบอาชีพด้านนาฏศิลป์ ในอนาคตต่อไปได้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ เป็นรูปแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เน้นการกระทำ การลงมือปฏิบัติจริง โดยมีหลักการที่ว่าครูผู้สอนจะต้องแบ่งเนื้อหาของหน่วยใหญ่ออกเป็นเนื้อหาย่อยให้ละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะย่อยเหล่านั้นให้ได้ดีจนเกิดความชำนาญเสียก่อน ในระหว่างขั้นตอนการฝึกทักษะย่อยแต่ละส่วนนั้นครูจะเป็นผู้สาธิตการปฏิบัติให้นักเรียนดูก่อนที่จะให้นักเรียนปฏิบัติตาม เมื่อครูผู้สอนเห็นว่านักเรียนสามารถปฏิบัติได้ แล้วจึงนำประสบการณ์ย่อยเหล่านั้นมาสู่การปฏิบัติเต็มรูปแบบ ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของเดวีส์ มีทั้งหมด 5 ขั้น คือ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้เทคนิควิธีการ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ การที่ฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น (Davies, 1971) เมื่อผู้เรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามแบบแผนแล้ว จะส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติ สามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างถูกต้อง อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียน

การสอนรายวิชานาฏศิลป์ที่ต้องอาศัยความกล้าแสดงออก และความมั่นใจในการปฏิบัติทักษะต่าง ๆ อันจะส่งผลโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทิศนา แขมมณี (2557) กล่าวว่า หากครูผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทางกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ภายใต้กิจกรรมที่ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ใช้ความคิด และเกิดอารมณ์ความรู้สึกอันจะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน การเรียนรู้ดังกล่าวจะเป็นปัจจัยส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ซึ่งการใช้เกมการศึกษาสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้ดีรวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตด้วย

ผู้วิจัยจึงได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวิส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา ซึ่งผลการวิจัยนี้จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวิส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติ เพื่อลดปัญหาเกี่ยวกับการขาดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองและการไม่เข้าใจของผู้เรียน ทั้งยังช่วยส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนและทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ พื้นเมือง

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวิส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวิส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 80

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวิส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวิส์ มีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ห้อง จำนวนนักเรียน 131 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 40 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษ ปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง

2) ความพึงพอใจของนักเรียน

1.4.3 เนื้อหาสาระ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยทดลองใช้กับเนื้อหารายวิชานาฏศิลป์ สาระที่ 3 มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และมาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล ตัวชี้วัดที่ใช้ คือ ศ 3.1 ม.4–6/1 มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ, ศ 3.1 ม.4–6/3 ใช้ความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่, ศ 3.1 ม.4–6/6 บรรยาย และวิเคราะห์ อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียงฉากอุปกรณ์และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง, ศ 3.1 ม.4–6/7 พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง, ศ 3.1 ม.4–6/8 วิเคราะห์ท่าทาง การเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง และ ศ 3.2 ม.4–6/4 นำเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์ นาฏศิลป์ไทย

ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ โดยมีทั้งหมด 4 แผน รวมจำนวน 12 ชั่วโมง

1. นาฏศิลป์พื้นเมือง 3 ชั่วโมง

2. การแสดงนาฏศิลป์ 3 ชั่วโมง

3. เทคนิควิธีการเกี่ยวกับการแสดงนาฏศิลป์ 3 ชั่วโมง

4. การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ 3 ชั่วโมง

1.4.4 ระยะเวลาและสถานที่

ระยะเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ 1 ปีการศึกษา 2567 ณ โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนานักเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง รายวิชาศิลปะพื้นฐาน (นาฏศิลป์) โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถ ของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์พื้นเมือง โดยการฝึกให้นักเรียน สามารถทำทักษะย่อย ๆ ก่อนแล้วเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ที่มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นดูการสาธิต ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้นักเรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้นักเรียนทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้นักเรียนดูนั้นจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิตครูควรให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติทักษะย่อย ๆ เมื่อนักเรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้นักเรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นผสมผสาน ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใดผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งนักเรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิคที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้นหรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างชำนาญจนออกมาเป็นผลงานการแสดงทางความคิดสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์แบบ

ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินทักษะย่อยระหว่างเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์หลังเรียน คะแนนที่นำมาวิเคราะห์ คือ การประเมินทักษะปฏิบัติพื้นฐานนาฏศิลป์และคะแนน แบบมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจและปฏิบัติตามท่าทางและเทคนิคพื้นฐานในศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยหรือศิลปะการแสดงคล้ายกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสามารถในการแสดงออกและถ่ายทอดอารมณ์ผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกายและการใช้ท่าทางอย่างถูกต้องและมีความหมายทักษะหลัก ๆ ในการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นฐานประกอบด้วย

1. ท่าทางพื้นฐาน (Basic Postures) การเรียนรู้ท่าทางพื้นฐานต่าง ๆ ได้แก่ ท่าทางการตั้งการรำและท่าทางเฉพาะที่ใช้ในนาฏศิลป์ เพื่อให้สามารถแสดงออกได้อย่างถูกต้องและมีความงดงาม

2. การเคลื่อนไหว (Movement) การฝึกฝนการเคลื่อนไหวของร่างกายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเดิน การหมุน การก้ม หรือการยืน ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกับจังหวะและท่าทาง

3. การใช้มือและนิ้ว (Hand and Finger Techniques) การใช้มือและนิ้วในการทำท่าทางหรือสัญลักษณ์ (Mudras) ที่สำคัญในการแสดงนาฏศิลป์ ซึ่งช่วยในการถ่ายทอดอารมณ์และเรื่องราว

4. จังหวะและเวลา (Rhythm and Timing) การจับจังหวะและการเคลื่อนไหว ตามจังหวะของดนตรี เพื่อให้การแสดงมีความสอดคล้องและมีความเป็นธรรมชาติ

5. การแสดงออกทางอารมณ์ (Emotional Expression) การถ่ายทอดอารมณ์ผ่านท่าทางและการเคลื่อนไหวเพื่อให้สามารถสร้างความรู้สึกและเรื่องราวที่ชัดเจนในการแสดง

6. การประสานงานของร่างกายและความพร้อมเพียง (Body Coordination and Readiness) การฝึกฝนการประสานงานของร่างกายในการทำท่าทางต่าง ๆ เพื่อให้การแสดงดูราบรื่นและเป็นธรรมชาติ

การฝึกทักษะเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการแสดงนาฏศิลป์อย่างมืออาชีพ และเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ท่าทางที่ซับซ้อนและการแสดงในระดับที่สูงขึ้นวัดได้จากแบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ใช้แบบประเมินชนิด Scoring Rubric

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางบวกหรือความชอบของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ วัดได้จากแบบสอบถาม ความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้ พึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์พื้นเมืองเพื่อความเข้าใจตามแนวคิดของเดวีส์ได้ดียิ่งขึ้น

1.6.2 ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองเพื่อความเข้าใจตามแนวคิดของเดวีส์

1.6.3 เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ได้

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวิส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์
2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง
3. แผนการจัดการเรียนรู้
4. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง
6. ความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของชาติ ให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก โดยยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้การจัดการศึกษามุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิด สังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ดังนี้

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.5.3 มีวินัย

2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.5.7 รักความเป็นไทย

2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.6 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่จะสามารถช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

2.1.6.1 เรียนรู้อะไรในศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงาน ทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 2 ดนตรี

มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรี ในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

2.1.6.2 คุณภาพผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพ การแสดง วิจารณ์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดง นำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดง

นาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์ ละคร มีความเข้าใจความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน สามารถเปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ทุกแขนง

2.1.6.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สาระนาฏศิลป์ (มาตรฐาน ศ 3.1)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม. 4–6	1. มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ	• รูปแบบของการแสดง - ระบำ รำ ฟ้อน โขน - การแสดงพื้นเมืองภาคต่าง ๆ - การแสดงละครไทย - การแสดงละครสากล
	2. สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชอบ	• ละครสร้างสรรค์ - ความเป็นมา - องค์ประกอบของละครสร้างสรรค์ - ละครพูด 1. ละครโศกนาฏกรรม 2. ละครสุขนาฏกรรม 3. ละครแนวเสมือนจริง 4. ละครแนวไม่เหมือนจริง
	3. ใช้ความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่	• การประดิษฐ์ท่ารำที่เป็นคู่และหมู่ - ความหมาย - ประวัติความเป็นมา

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
		- ท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ท่าร้า - เพลงที่ใช้
	4. วิจารณ์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์และการละคร	• หลักการสร้างสรรค์และการวิจารณ์ • หลักการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร
	5. วิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และการละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง	• ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์และการละคร - วิวัฒนาการ - ความงามและคุณค่า
	6. บรรยายและวิเคราะห์อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง	• เทคนิคการจัดการแสดง - แสง สีเสียง - ฉาก - อุปกรณ์ - สถานที่ - เครื่องแต่งกาย
	7. พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง	• การประเมินคุณภาพของการแสดง - คุณภาพด้านการแสดง - คุณภาพองค์ประกอบการแสดง
	8. วิเคราะห์ท่าทาง การเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวัน และนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง	• การสร้างสรรค์ผลงาน - การจัดการแสดงในวันสำคัญของโรงเรียน

หมายเหตุ. ตัวชี้วัดชั้น ม. 4-6, *ปรับปรุงจาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551,* โดย กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตารางที่ 2.2 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4–6 สาระนาฏศิลป์ (มาตรฐาน ศ 3.2)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม. 4 – 6	1. เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ	• การแสดงนาฏศิลป์ในโอกาสต่าง ๆ
	2. อภิปรายบทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่าง ๆ	• บุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของไทยในยุคสมัยต่าง ๆ
	3. บรรยายวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการละครไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	• วิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการละครไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
	4. นำเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย	• การอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หมายเหตุ. ตัวชี้วัดชั้น ม. 4-6, *ปรับปรุงจาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551,* โดย กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกันการเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ ต้องพยายามนำกระบวนการการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหาและกระบวนการต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการ เป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระ การเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน (กองเทพ เคลือบพณิชกุล, 2542) โดยใช้สาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะพื้นฐาน (สาระนาฏศิลป์) ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจ เห็นคุณค่าและแสดงออกนาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ อีกทั้งสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.1.6.4 คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา ศ 33102 วิชาศิลปะพื้นฐาน (นาฏศิลป์) ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 มีรายระเอียดดังนี้

คำอธิบายรายวิชา

รหัส ศ 33102 **กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 **เวลาเรียน 12 ชั่วโมง**

ศึกษาและฝึกปฏิบัติรูปแบบของการแสดงการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคต่าง ๆ ระบำ รำ ฟ้อน การละครไทย ละครสากลละครสร้างสรรค์ ความเป็นมาขององค์ประกอบละครสร้างสรรค์ ละครพูด ละครโศกนาฏกรรม ละครสุขนาฏกรรม ละครแนวเหมือนจริง ละครแนวไม่เหมือนจริง เทคนิคการจัดการแสดง แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ สถานที่ เครื่องแต่งกายวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการละครไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครไทยในยุคสมัยต่าง ๆ รูปแบบของการแสดง ระบำ รำ ฟ้อน การแสดงพื้นเมืองภาคต่าง ๆ การละครไทย ละครสากลการอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นการประดิษฐ์ท่ารำที่เป็นคู่และหมู่การสร้างสรรค์ผลงาน การจัดการแสดงในวันสำคัญของโรงเรียน ชุดการแสดงของโรงเรียนการประเมินคุณภาพของการแสดง

โดยกระบวนการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการนำเสนอ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการปฏิบัติ

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล สามารถแสดงออกทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่อนาฏศิลป์อย่างอิสระชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ 3.1 ม. 4-6/1, ม. 4-6/3, ม. 4-6/6, ม. 4-6/7, ม. 4-6/8

ศ 3.2 ม. 4-6/4

รวม 7 ตัวชี้วัด

2.1.6.5 โครงสร้างรายวิชา

โครงสร้างรายวิชา ศ 33102 วิชาศิลปะพื้นฐาน (นาฏศิลป์) ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 มีรายระเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.3 โครงสร้างรายวิชา ศ 33102 วิชาศิลปะพื้นฐาน (นาฏศิลป์) ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6

หน่วยที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	น้ำหนักคะแนน
1	นาฏศิลป์พื้นเมือง	ศ 3.1 (ม. 4-6/1) ศ 3.1 (ม. 4-6/6) ศ 3.1 (ม. 4-6/8)	นาฏศิลป์พื้นเมือง พัฒนามาจากนาฏศิลป์พื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านในท้องถิ่นที่แฝงไว้ด้วยศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นของแต่ละภาคถือเป็นการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น	3	30
2	การแสดงนาฏศิลป์	ศ 3.1 (ม. 4-6/1) ศ 3.1 (ม. 4-6/3) ศ 3.1 (ม. 4-6/6) ศ 3.2 (ม. 4-6/4)	การแสดงนาฏศิลป์เป็นศิลปะแห่งการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างมีแบบแผน ผสานดนตรี จังหวะ อารมณ์ และการสื่อความหมาย เพื่อถ่ายทอดเรื่องราววัฒนธรรม และความงดงามทางศิลปะ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติการแสดงได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3	30
3	เทคนิควิธีการเกี่ยวกับการแสดงนาฏศิลป์	ศ 3.1 (ม. 4-6/1) ศ 3.1 (ม. 4-6/3) ศ 3.1 (ม. 4-6/6) ศ 3.1 (ม. 4-6/7) ศ 3.1 (ม. 4-6/8)	เทคนิควิธีการแสดงนาฏศิลป์เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการแสดงให้มีความถูกต้อง สวยงาม และสื่อความหมายได้ชัดเจน ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้เทคนิคขั้นสูง ควบคุมร่างกายและอารมณ์ วิเคราะห์บทบาท	3	30

(ต่อ)

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

หน่วยที่	หน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
			และพัฒนาการแสดงอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพผลงานและสร้างสรรค์การแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
4	การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์	ศ 3.1 (ม. 4-6/1) ศ 3.1 (ม. 4-6/3) ศ 3.1 (ม. 4-6/6) ศ 3.1 (ม. 4-6/7) ศ 3.1 (ม. 4-6/8) ศ 3.2 (ม. 4-6/4)	การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์เป็นกระบวนการบูรณาการความรู้ ทักษะ และจินตนาการ เพื่อออกแบบและพัฒนาการแสดงที่มีคุณค่าและสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม สามารถคิดวิเคราะห์ วางแผน ออกแบบและผลิตผลงานการแสดงนาฏศิลป์	3	30
รวม				12	120

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยทดลองใช้กับเนื้อหารายวิชาศิลปะพื้นฐาน (นาฏศิลป์) สาระที่ 3 มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และ มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทย และสากลมาใช้ในการทำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 4 แผนการเรียนรู้ รวม 12 ชั่วโมง

2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง

2.2.1 แนวคิดของเดวีส์

ลักษณะและความสำคัญของแนวคิดของเดวีส์

ทิศนา แขมมณี (2548) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Davies ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านการปฏิบัติ การกระทำและการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ ที่ต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยและพุทธิพิสัย รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Davies เป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ

1. แนวคิดของรูปแบบ Davies (1971) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่าทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก มาฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น

2. ลักษณะสำคัญของทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

การแบ่งทักษะใหญ่ให้เป็นทักษะย่อย เพื่อให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะย่อย ๆ จนเชี่ยวชาญก่อนแล้วจึงนำมาเชื่อมโยงเป็นทักษะใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีการสอนเทคนิคที่ช่วยเพิ่มความเร็วและคุณภาพหลังผู้เรียนมีพื้นฐานที่มั่นคงแล้วทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์

3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะปฏิบัติที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก โดยฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น

เรณู โกสินานนท์ (2548) ได้ให้แนวทางการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ดังนี้

1. สอนจากง่ายไปหายาก เช่น สอนการทำมือจีบและวงก่อนที่จะสอนให้นักเรียนทำท่าสอดสร้อยมาลา

2. สอนตามความสามารถของบุคคล เช่น นักเรียนคนไหนได้เร็วก็จะสอนเร็ว แต่ถ้านักเรียนคนไหนได้ช้าครูก็จะต่อท่าว่าหรือสอนให้อย่างช้า ๆ

3. เปลี่ยนแปลงท่ารำที่ยากให้เป็นท่าที่ง่าย แต่มีความหมายของภาษาท่ารำคงเดิม ท่าบางท่าอาจยากเกินความสามารถของผู้เรียนครูผู้สอนอาจจะพิจารณาเปลี่ยนแปลงทำให้ง่ายขึ้น

เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ การเปลี่ยนแปลงท่าว่าจะต้องคำนึงถึงความหมายของท่าเป็นสำคัญ คือ เมื่อเปลี่ยนท่าที่ยากเป็นท่ารำที่ง่ายแล้ว ความหมายของท่ารำต้องไม่เปลี่ยนไป

4. การสอนแต่ละท่าต้องอธิบายและแนะนำอย่างละเอียดตั้งแต่ศีรษะจรด ปลายเท้า

5. ระหว่างปฏิบัติการ ครูต้องคอยสังเกตและเตือนลีลาของผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่ถูกต้องเสมอ เช่น ขณะต้องดันหลัง ดันไหล่ ไม่ก้มหน้าตลอดเวลาขณะการสอนนาฏศิลป์ต้องมีความละเอียดถี่ถ้วนมากกว่าการสอนหนังสือ เพราะต้องอาศัยเวลาในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยเฉพาะท่ารำนาฏศิลป์ไทยมีความละเมียดละไม อวัยวะทุกส่วนจากแขน ขา มือ เท้า ลำตัว ศีรษะ ไหล่ ต้องเคลื่อนไหวไปพร้อม ๆ กัน ยากแก่การปฏิบัติให้ได้ผลดีในระยะเวลาสั้น ดังนั้นการต่อท่ารำหรือสอนให้นักเรียนต้องยึดหลักเดียวกันคือต่อท่ารำหรือสอนว่าทีละท่ารำ และแต่ละท่าต้องสอนช้า ๆ จนเห็นว่านักเรียนสามารถได้แล้วด้วยตนเองจึงจะต่อท่าต่อไป

6. สังเกตท่าทางการรำของนักเรียน ถ้าพบว่าไม่ถูกต้องครูผู้สอนต้องแนะนำ อธิบายให้นักเรียนปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ไม่ปล่อยให้นักเรียนจำผิดต่อไป

7. การใช้ศัพท์นาฏศิลป์ ในบางครั้งครูผู้สอนอาจเปลี่ยนใช้คำศัพท์ที่ฟังแล้วเข้าใจง่าย จำง่าย เพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่ายและจำได้อย่างรวดเร็ว และเมื่อนักเรียนจำได้แล้วครูจึงบอกให้ทราบถึงศัพท์ที่เรียกที่ถูกต้องตามหลักวิชานาฏศิลป์ การบอกอาจบอกควบคู่ไปกับขณะต่อท่ารำหรืออธิบายให้เข้าใจภายหลังได้ แต่ควรให้นักเรียนจำชื่อที่ถูกต้องได้

8. ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงประกอบการไปพร้อม ๆ กับการฝึกรำเพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงที่ทำได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง เพื่อเวลาซ้อมรำด้วยตนเองสามารถทำได้อย่างถูกต้องตามเพลง และเป็นการปลูกฝังนิสัยการร้องเพลงไทยให้นักเรียนเกิดความรักเห็นคุณค่าและความสำคัญของเพลงไทยอีกด้วย

9. การสอนแต่ละเพลง ท่ารำที่สอนควรเป็นมาตรฐานแบบแผนเดียวกันเพื่อให้นักเรียนที่ได้เรียนรุ่นต่อมาจะได้เหมือนกัน ทำให้ผู้เรียนไม่สับสน

10. เปรียบเทียบท่ารำ นำท่ารำที่คล้ายกันมาเปรียบเทียบทำให้ดู เพื่อให้เห็นความแตกต่างของท่ารำ และไม่ทำให้ผู้เรียนท่ารำปะปนสับสนกัน เพราะคิดว่าท่ารำเหมือนกัน เช่น การม้วนมือ สลัดมือ และกลายมือ

11. วิธีสาธิตโดยรำนำหน้าให้นักเรียนดูครูผู้สอนควรรำนำหน้า 2 แบบ คือ

11.1 ครูนำหน้านักเรียน คือ ครูอยู่ด้านหน้าของนักเรียนและหันหลังให้นักเรียน นักเรียนจะมองเห็นด้านหลังของครูและตามครู

11.2 ครูต่อหน้าหรือประจันหน้า คือ ครูหันหน้าเจอกับนักเรียน แต่ครูจะสลับด้านกับนักเรียน เช่น ท่ารำจริงจับมือขวา ครูก็จับมือซ้ายหรือเรียกว่า ครูเป็นกระจกให้นักเรียนดูให้ถนัดและ

ชัดเจน วิธีการนี้เป็นวิธีการสาธิตที่ดีเพราะขณะที่ครูสาธิตให้นักเรียนดูและตามครูสามารถมองเห็นท่ารำของนักเรียน และสามารถบอกหรือชี้แนะนักเรียนได้ขณะกาลังสาธิต

12. การจัดแถวขณะหรือตำแหน่งที่ควรฝึกให้นักเรียนระวังเรื่องตำแหน่งที่อยู่

13. การสอนแยกท่ารำให้เข้าใจทีละอย่าง เช่น ท่าบางทำต้องปฏิบัติพร้อมกันทั้งมือและเท้าครูอาจแยกสอนทีละอย่าง โดยสอนให้ปฏิบัติส่วนมือจนคล่องแล้วจึงสอนให้ปฏิบัติ ส่วนเท้าและเมื่อคล่องแล้วจึงสอนทั้งมือและเท้าร่วมกัน

14. การใช้เพลงประกอบการสอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

14.1 ยังไม่ใช้เพลง คือ ครูสาธิตท่ารำให้นักเรียนดูและให้นักเรียนตามครูบ่อย ๆ จนสามารถทำได้ ขั้นนี้ครูเป็นผู้ร้องเพลงเองและให้นักเรียนฝึกร้องพร้อมครูไปด้วย

14.2 เริ่มใช้เพลงบ้างเมื่อสอนท่าหรือต่อท่ารำไปได้พอสมควร แล้วควรให้นักเรียนได้ฟังเพลงจากเทปบันทึกเสียงและฝึกร้อง ฝึกไปเรื่อย ๆ กับเพลงจริง

14.3 เมื่อสอนท่าหรือต่อท่ารำจบเพลงแล้ว ควรให้นักเรียนได้ฝึกตั้งแต่ต้นจนจบพร้อมเพลงจริงจากเทปบันทึกเสียง และอาจให้นักเรียนร้องเพลงควบคู่ไปกับเพลงจากเทปบันทึกเสียงเพื่อทำให้นักเรียนร้องเพลงและประกอบเพลงได้ดีขึ้น

สมปรารถนา ทองนาค (2558) ได้เสนอรายละเอียดการสอนเนื้อหาของทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ (1971) โครงสร้างที่ยุ่งยากในการสอนเนื้อหาทักษะปฏิบัติของงานส่วนใหญ่ประกอบด้วยสัญญาณความเชื่อมโยงและการเลือกปฏิบัติที่หลากหลาย กลยุทธ์การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในส่วนสุดท้าย เป็นความเกี่ยวข้องและมีความหมาย น่าจะเป็นความแตกต่างที่ยิ่งใหญ่ที่สุดระหว่างการเรียนการสอน การสอนเนื้อหาทักษะปฏิบัติของงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการทำให้ผู้เรียนจะทำสิ่งใดได้ และหมายความว่าครูจะต้องรับผิดชอบทำตามตัวอย่าง

2.2.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง

ทิศนา แขมมณี (2557) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Davies (Davies Instructional Model) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยเป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำหรือการแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการและวิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธพิสัย รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์เป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านการปฏิบัติ

แนวคิดของรูปแบบ Davies ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่าทักษะปฏิบัติส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้นักเรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ ก่อนแล้วเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จได้ดี และรวดเร็วขึ้นซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นดูการสาธิต ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้นักเรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้นักเรียนทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้นักเรียนดูนั้นจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิตครูควรให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติทักษะย่อย ๆ เมื่อนักเรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้นักเรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นผสมผสาน ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใดผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งนักเรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิคที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้นหรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างชำนาญ จนออกมาเป็นผลงานการแสดงทางความคิดสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์แบบ

สมปรารถนา ทองนาค (2558) ได้เสนอขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูหรือผู้สอนสาธิตการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนเห็นการปฏิบัติงานโดยภาพรวมตั้งแต่ต้นจนจบ โดยการสาธิตการปฏิบัติงาน ครูควรสาธิตอย่างช้า ๆ ตามลำดับ

ขั้นที่ 2 ครูหรือผู้สอนแบ่งทักษะการปฏิบัติงานทั้งหมดออกเป็นทักษะย่อย หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตการปฏิบัติงานแต่ละส่วนย่อย ๆ ให้ผู้เรียนสังเกตและปฏิบัติตามไปทีละส่วนย่อยอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ครูหรือผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยแต่ละส่วนโดยไม่มีการสาธิตให้ดู เมื่อผู้เรียนติดขัด ครูผู้สอนควรให้คำชี้แนะจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วครูหรือผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ครูหรือผู้สอนอนุญาตให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะย่อยอย่างต่อเนื่องในแต่ละส่วนย่อยเหล่านี้ จนกว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ทักษะย่อยได้ดี และครูหรือผู้สอนจะให้เทคนิคการปฏิบัติงานให้ดี รวดเร็ว มีความประณีตมากขึ้น

ขั้นที่ 5 ครูหรือผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ

จากการศึกษาแนวคิดของเดวีส์ จึงสรุปได้ว่า เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ ตามแนวคิดของ ทิศนา แขมมณี (2557) มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นดูการสาธิต ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ขั้นที่ 3 ขั้นผสมผสาน ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา และขั้นที่ 5 ขั้นสมบูรณ์

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้

2.3.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550) ได้ให้ความหมายว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แนวการดำเนินการและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ซึ่งมีส่วนสำคัญประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหา (สาระการเรียนรู้) วิธีการจัดกิจกรรม (กระบวนการเรียนรู้) สื่อการเรียนรู้ (แหล่งการเรียนรู้) และการประเมินผลผู้เรียน (กระบวนการวัดและการประเมินผล)

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้ให้ความหมายว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความหมายเช่นเดียวกับแผนการสอน กล่าวคือ เป็นแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การใช้สื่อการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ชนาธิป พรกุล (2552) ได้กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนเขียนไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้สอนมีความพร้อมความมั่นใจว่าสามารถสอนได้อย่างถูกต้องตามเนื้อหา สาระ ทำให้ผู้สอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และดำเนินการสอนได้อย่างราบรื่น

ชวลิต ชูกำแพง (2553) ได้ให้ความหมายว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึงเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรของครูผู้สอน ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ

สุวิมล สุวรรณจันดี (2554) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การเตรียมการสอนของครู ซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการเตรียมการสอนไว้อย่างเป็นระบบ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการจัดการเรียน การสอน และเครื่องมือวัดผลประเมินผล ช่วยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของการจัดการศึกษา ช่วยให้ครูบรรลุวัตถุประสงค์ไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือแนวทางดำเนินการและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการใช้สื่อการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ทำ โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ

2.3.2 ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2551) กล่าวถึงความสำคัญและคุณค่าของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา

2. ช่วยให้ผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ ที่ทำไว้ล่วงหน้าด้วยตนเองและทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

3. ช่วยให้ครูผู้สอนได้ทราบว่าการสอนของตนได้เดินไปในทางทิศใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดผลประเมินผลอย่างไร

4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่หาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีจัดการเรียนรู้ จะจัดหาและใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล

5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อวงการการศึกษา

7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนสำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะให้สูงขึ้น

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้อธิบายถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอน อย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนก็จะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2. ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผน มีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนได้รับความรู้ความคิดเกิดเจตคติ เกิดทักษะและเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ทำให้เป็นการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอนเนื้อหาสาระที่จะสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการสอน เมื่อผู้สอนสอนตามแผนการสอน ก็ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากในการวางแผนการสอนผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอน รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยสะดวก และง่ายดายขึ้น ดังนั้น เมื่อมีการวางแผนการสอนที่รอบคอบและปฏิบัติตามแผนการสอนที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการสอน

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อทดสอบ เพื่อวัดผลและประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้แนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาเรียน ทั้งนี้ เพราะผู้สอนสอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจ และความพร้อมทางด้านวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจคือความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนมาอย่างรอบคอบ ส่วนความพร้อมทางด้านวัตถุ คือการที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระจ่างแจ้ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

วันชัย แย้มจันทร์ฉาย (2554) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เพราะจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูดำเนินการสอนไปตามลำดับ มีระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามที่คาดหวังไว้

สรุปความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ครูผู้สอนทราบทิศทางการสอนอย่างไร ทั้งด้านจุดประสงค์ การสอนเนื้อหาสาระที่จะสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล อีกทั้งส่งผลให้การเรียนการสอนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.3.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ชนาธิป พรกุล (2552) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่

1. เรื่องและเวลาที่ใช้สอน
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์การเรียนรู้)
3. สาระสำคัญ เนื้อหา (สาระ)
4. กิจกรรมการเรียนรู้ (สื่อการเรียนการสอน)

5. การวัดและประเมินผล

ไสว ประภาศรี (2553) ได้ศึกษาและสรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ส่วนชื่อเรื่อง ประกอบด้วย ชื่อกลุ่มสาระ ชั้น ภาคเรียน ชื่อแผน และเวลา

2. ส่วนขององค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย สาระสำคัญหรือความคิดรวบยอด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล แหล่งเรียนรู้หรือสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมเสนอแนะหรือบันทึกหลังสอน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้อธิบายถึงแผนการจัดการเรียนรู้ ว่าประกอบด้วยหัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

ส่วนนำ: รายวิชา / กลุ่ม ชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หรือชื่อแผนการจัดการเรียนรู้จำนวนเวลาที่สอน

1. มาตรฐานการเรียนรู้
2. ตัวชี้วัดชั้นปี
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สาระการเรียนรู้
6. กิจกรรมการเรียนรู้
7. การวัดผลประเมินผล
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้
9. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงในการวางแผนการจัดการเรียนรู้มี 4 ประการหลัก คือ

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

2. สาระ/เนื้อหา

3. กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ขั้นตอนการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

4. การประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่าในการวางแผนงานใดก็ตาม องค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการวางแผน คือ 5W และ 2H ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

W1 (Why) หมายถึง สอนไปทำไม (วัตถุประสงค์การเรียนรู้)

W2 (What) หมายถึง สอนอะไร (เนื้อหา/สาระ)

W3 (Who) หมายถึง สอนใคร (ใครสอน/สอนใคร)

W4 (Where) หมายถึง สอนที่ใด

W5 (When) หมายถึง สอนเมื่อใด

H1 (How) หมายถึง สอนอย่างไร (กิจกรรมการเรียนรู้)

H2 (How) หมายถึง ประเมินอย่างไร (ประเมินการเรียนรู้)

เอมมิกา สุวรรณหิตาทร (2558) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มี 6 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล

สมาน เอกพิมพ์ (2560) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วย 8 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สาระการเรียน (เนื้อหา)
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล
7. กิจกรรมเสนอแนะ (อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้)
8. บันทึกหลังการสอน
9. ภาคผนวกของแต่ละแผน (ถ้ามี)

กุลิสรา จิตรชญาวณิช (2562) ได้สรุปถึงสิ่งที่ควรมีแผนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปมีดังนี้

1. ส่วนที่เป็นหัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่บนส่วนหัวหรือส่วนบนของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหรือองค์ประกอบดังนี้

1.1 ลำดับแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 ชื่อวิชาที่สอน

1.4 ชื่อหน่วยการเรียนรู้

1.5 ชื่อเรื่องหรือเนื้อหาที่สอน

1.6 ชั้นที่สอน ภาคเรียนที่สอน ปีการศึกษาที่สอน

1.7 จำนวนชั่วโมงหรือคาบที่สอน

1.8 ผู้ชื่อสอน และโรงเรียนที่สอน (มีหรือไม่มีก็ได้)

2. ส่วนที่เป็นตัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ในส่วนของตัวแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้หมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนรู้และสามารถทำอะไรได้ตามที่กำหนดไว้ มาตรฐานการเรียนรู้มี 2 ประเภท ได้แก่

2.1.1 มาตรฐานวิชาการ (Academic Standard) เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถทำได้ในช่วงเวลาที่กำหนด

2.1.2 มาตรฐานการปฏิบัติ (Performance Standard) เป็นผลการปฏิบัติ หรือระดับความสามารถที่ผู้เรียนต้องแสดงออก ซึ่งแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะเขียนในลักษณะรวมกับมาตรฐานวิชาการหรือบางกลุ่มสาระจะเขียนแยกเฉพาะ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

2.2 ตัวชี้วัด คือ สิ่งที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะเชิงนามธรรมหรือรูปธรรมที่สามารถวัดได้ ซึ่งการเขียนตัวชี้วัดจะระบุประเด็นที่สำคัญดังนี้

2.2.1 ระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และปฏิบัติได้ในแต่ละระดับชั้น

2.2.2 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

2.2.3 นำไปใช้กำหนดเนื้อหาสาระจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และเป็นเกณฑ์สำหรับวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กำหนดตัวชี้วัดเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3)

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) หลักสูตรได้มีการกำหนดรหัสกำกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับหรือบรรลุผล ซึ่งมี 3 ด้านคือ

3.1 ด้านความรู้ (Knowledge: K) เป็นจุดประสงค์เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

3.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process: P) เป็นจุดประสงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมหรือทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่ต้องการวัดผู้เรียน

3.3 ด้านเจตคติหรือคุณธรรมจริยธรรม (Attitude: A) เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก การเห็นคุณค่า และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ

สำหรับการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและนิยมเขียนขึ้นต้นด้วยคำกริยาซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ชัดเจน เช่น อ่าน เขียน พูด อธิบาย สาธิต ออกแบบ การเขียนจุดประสงค์พยายามเขียนให้ครอบคลุมด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process) ด้านเจตคติหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Attitude) รวมทั้งเขียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้

4. สาระสำคัญ หมายถึง แก่นของเรื่องหรือประเด็นหลักของเรื่อง ที่จะสอนเขียนให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่สอน และใช้ภาษากระชับชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย

5. สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา คือ รายละเอียดของเรื่องที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้มี 2 ลักษณะ คือ สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่เป็นข้อความรู้ทั่วไปและสาระการเรียนรู้อาศัยพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นตัวกำหนดมี 3 ด้าน ด้านความรู้คือ สาระความรู้ ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนด้านทักษะกระบวนการ คือ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ ทักษะการทำงาน ทักษะการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ฝึก และด้านเจตคติ คุณค่า คือ อารมณ์ความรู้สึก การเห็นประโยชน์คุณค่าของเรื่องที่เรียน สำหรับการเขียนสาระการเรียนรู้ถ้ามีเนื้อหารายละเอียดมากควรเขียนเฉพาะหัวข้อเรื่อง ส่วนรายละเอียดให้ทำเป็นเอกสารประกอบการเรียนรู้หรือใบความรู้

6. กิจกรรมการเรียนรู้/กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ สภาพการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นเพื่อทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาจใช้วิธีการจัดกิจกรรมได้หลากหลายวิธีการและหลายขั้นตอนด้วยกัน แต่โดยทั่วไปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มักมีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 3 ขั้นด้วยกันดังต่อไปนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนหรือขั้นเตรียมความพร้อม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาที่สอนโดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ใช้เพลง เกม และดูวิดีทัศน์

ขั้นการจัดการเรียนรู้ (ขั้นสอน) เป็นการนำเสนอเนื้อหาที่สอนโดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้อย่างเป็นระบบ

ขั้นสรุป เป็นการสรุปบทเรียนหรือเนื้อหาที่เรียนในแต่ละครั้ง โดยผู้สอนอาจเป็นผู้สรุปหรือผู้เรียนร่วมกันสรุป ขึ้นอยู่กับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน รวมทั้งเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

7. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ หมายถึง ทุกสิ่ง ทุกอย่างที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยผู้สอนนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น เกม เพลง ใบความรู้และเอกสารประกอบการสอน

8. การวัดผลและประเมินผล เป็นการวัดผลและประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน โดยจะต้องระบุวิธีวัดผล เครื่องมือวัดผล เกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญ ดังนี้

8.1 การวัดผล (Measurement) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบ เป็นต้น

8.2 ประเมินผล (Evaluation) เป็นการตัดสินสิ่งที่จะวัดโดยนำตัวเลขที่วัดประเมินผลได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าสิ่งที่วัดประเมินผล

8.3 เกณฑ์การประเมินผล เป็นการกำหนดเงื่อนไขของการวัดและประเมินผลที่ผู้เรียนจะผ่านเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล ในลักษณะเชิงปริมาณและคุณภาพ

9. บันทึกผลการเรียนรู้หรือบันทึกหลังสอน คือ การบันทึกผลที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นลง โดยเป็นการบันทึกสรุปรายละเอียดข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ประสบปัญหาและอุปสรรคหรือไม่

10. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Competencies of Learners) หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้หรือปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในชั้นเรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มี 5 ประการ ดังนี้

10.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

10.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตน เองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

10.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

10.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

10.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

11. คุณลักษณะอันพึงประสงค์หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

11.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึง การเป็นพลเมืองดีของชาติธำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

11.2 ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

11.3 มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

11.4 ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

11.5 อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

11.6 มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

11.7 รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

11.8 มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

12. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ว่าแผนเป็นอย่างไร เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ที่นำไปใช้ได้จริงหรือไม่

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปองค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ว่าควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ส่วนชื่อเรื่อง ประกอบด้วย ชื่อกลุ่มสาระ, ชั้น, ภาคเรียน, ชื่อแผนและเวลา
2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้
3. สาระสำคัญ
4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
6. การประเมินผลการเรียนรู้
7. ข้อเสนอแนะ
8. บันทึกหลังการสอน

2.3.4 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีผู้อธิบายถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้หลายท่าน ดังนี้

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรืองและคณะ (2545) กล่าวว่า การเขียนแผนการเรียนรู้หรือแผนการสอนเป็นงานสำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพราะเป็นการเตรียมการช่วยแหลือในการสอนบรรลุผลตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพในการเขียนแผนการเรียนรู้ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551) กล่าวไว้ว่า การเขียนแผนการสอนเป็นงานสำคัญอย่างยิ่งของผู้เป็นครูเพราะเป็นการเตรียมการสอนที่สมบูรณ์ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริงในการเขียนแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาเอกสารหลักสูตรเป็นเบื้องต้นก่อนที่จะลงมือเขียนโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่จะสอน

1.1 จุดประสงค์ประจำวิชา

1.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.3 คำอธิบายรายวิชา

1.4 โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

1.5 การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้

1.6 แผนการเรียนรู้

2. ศึกษาแนวการสอนของกรมวิชาการเพื่อ

2.1 ศึกษารายละเอียดสาระการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละช่วงระดับและระดับระดับว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่เพื่อเพิ่มเติมอีกให้สมบูรณ์

2.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือไม่ถ้าไม่สอดคล้องควรปรับและนำมาเขียนในแผนการสอนให้ชัดเจนต่อไป

2.3 นำกิจกรรมในแนวการสอนมาพิจารณาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการเขียนแผนการสอนต่อไป

3. ขั้นเขียนแผนการสอน เป็นขั้นสำคัญซึ่งผู้เขียนต้องวางแผนอย่างรอบคอบโดยกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริงกำหนดสื่อการสอน และการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน อย่างไรก็ตามควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นกระบวนการ และใช้กระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการกลุ่มกระบวนการแก้ปัญหากระบวนการ 9 ประการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, อ้างถึงใน กุลิสรา จิตรชญาวณิช, 2562) ได้อธิบายขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดย่อยของเนื้อหาที่จะนำมาทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง

2. วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา เพื่อนำมาสู่การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติ และค่านิยม

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนชุมชนท้องถิ่น และคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ

4. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน โดยกิจกรรมจะต้องมีความหลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. วิเคราะห์กระบวนการวัดผลและประเมินผล โดยเลือกวิธีการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

6. วิเคราะห์สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนละนอกชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นจะต้องเริ่มจากการศึกษาเอกสารหลักสูตรฯและเอกสารค้นคว้าต่าง ๆ ศึกษา และวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่จะสอนและวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

2.4 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4.1 วิธีการหาประสิทธิภาพทางเหตุผล

เผชิญ กิจระการ (2544) อธิบายถึงวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ไว้ว่า วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมายการหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน ระหว่างเรียนหรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงค่าเป็นตัวเลข 2 ตัวเช่น E_1 / E_2 = 80/80, E_1 / E_2 = 85/85, E_1 / E_2 = 90/90 เป็นต้นเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) มีความหมายแตกต่างกันหลาย ลักษณะในที่นี้จะยกตัวอย่าง E_1/E_2 = 80/80 ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ (E_2) ย่อย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือว่าเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียนโดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูก มีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีข้อบกพร่อง

ประสาท เนืองเฉลิม (2554) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ มีกระบวนการที่สำคัญอยู่ 2 วิธี ได้แก่ การหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach)

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผลกระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของนวัตกรรมการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Experts) เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่าซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร

$$CRV = \frac{2 - N_e}{N} - 1 \qquad (2\text{-}1)$$

เมื่อ CRV แทน ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล
N_e แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของแต่ละคนไปแทนค่าในสูตรสำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไปคือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ถึง 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญจึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์วิธีนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ เช่น แผนการการจัดการเรียนรู้แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ซึ่งในส่วนมากจะใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากร้อยละของกระบวนการเรียนการสอน โดยแสดงค่าเป็นตัวเลข 2 ตัว เช่น E_1 / E_2 = 75/75, E_1 / E_2 = 80/80, E_1 / E_2 = 85/85 เป็นต้น

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือว่าเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์เกณฑ์ 80/80

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียนโดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมด ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่านวัตกรรมการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีข้อบกพร่อง)

การยอมรับประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

1. สูงกว่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1 / E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ 80/80 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพบทเรียนสำเร็จรูปได้ 80/80

2. เท่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1 / E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่น ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ 80/80 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพบทเรียนสำเร็จรูปได้ 80/80

3. ต่ำกว่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1 / E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่เกินร้อยละ 2.5

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือหรือนวัตกรรมการเรียนการสอน (E_1 / E_2) เป็นขั้นตอนทำการจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว การที่จะสรุปได้นำนวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพหรือไม่จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณา และยอมรับความผิดพลาดได้ไม่เกินร้อยละ 2.50

2.4.2 วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์

ปิยะธิดา ปัญญา (2562) กล่าวว่า หลักการของการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม โดยมีเกณฑ์การยอมรับประสิทธิภาพของนวัตกรรมดังนี้

1. ถ้าประสิทธิภาพด้านการบวนการและด้านผลลัพธ์ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ สรุปได้ว่านวัตกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ

2. ถ้าประสิทธิภาพด้านการบวนการและด้านผลลัพธ์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ไม่เกิน 2.5 สรุปได้ว่านวัตกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) มีความหมายแตกต่างกัน ในที่นี้จะยกตัวอย่าง E_1 / E_2 = 70/70 ดังนี้

เกณฑ์ 70/70 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 70 ตัวแรก (E_1) คือคะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 70 (E_2) คือ คะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 ส่วนการหาค่า E_1 / E_2 ใช้สูตร ดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100 \qquad (2\text{-}2)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

A แทน คะแนนเต็มของคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100 \qquad (2\text{-}3)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

B แทน คะแนนเต็มของคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.5 ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง

2.5.1 ความหมายของทักษะ

ทักษะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การทำงานคล่องแคล่ว มีประสิทธิภาพมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของทักษะ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้ให้ความหมายของทักษะว่า หมายถึง การเรียนรู้ที่แสดงออกในด้านการบังคับกลไกของร่างกายให้ปฏิบัติงานต่าง ๆ มี 7 ระดับได้แก่ รับรู้การกระทำการเตรียมความพร้อม การตอบสนองภาพปรับกลไก การตอบสนองโดยอัตโนมัติ การดัดแปลงกระบวนการตอบสนองและประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ

พีรพงศ์ เสนไสย (2547) ให้ความหมายว่า นาฏศิลป์ คือศิลปะที่เกิดมาพร้อม ๆ กับมนุษย์แต่ครั้งบรรพกาล จากความเชื่อในสิ่งที่ไม่มีตัวตน อำนาจลึกลับเหนือธรรมชาติจนกระทั่งเกิดเป็นพิธีกรรมวัฒนธรรม และประเพณีในที่สุด สืบทอดกันมาตามลำดับสมัย มนุษย์เรียนรู้และศึกษาในอำนาจลึกลับและความเชื่อของตน พิธีกรรม วัฒนธรรมและรวมไปถึงประเพณีแต่ละกลุ่มชนปรับเปลี่ยนไปตามกระแสวิวัฒน์ของกาลเวลา ก็เนื่องมาจากการศึกษาค้นคว้าและทดลองจนกระทั่งยอมรับและพร้อมจะปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยมากยิ่งขึ้น

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2547) ให้ความหมายว่า นาฏศิลป์และนาฏยศิลป์หมายถึง ศิลปะการฟ้อนรำ ทั้งที่เป็นระบำ รำ เต้น รวมทั้งละครรำ โขน หนังใหญ่ ปัจจุบันมักมีคนคิดชื่อใหม่ให้ดูทันสมัยคือ นาฏกรรม สังคีตศิลป์ วิพิธทัศนา และศิลปะการแสดง ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกันเพราะเป็นคำที่ครอบคลุมศิลปะแห่งการร้อง การรำและการบรรเลงดนตรี

เรณู โกสินานนท์ (2548) กล่าวถึงความหมายของทักษะว่า ทักษะเป็นแบบของพฤติกรรมที่กระทำไปด้วยความราบเรียบ ถูกต้องรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาตนเอง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้ให้ความหมายของทักษะว่า หมายถึง การปฏิบัติที่เกิดจากการเรียนรู้สามารถ ทำได้โดยแทบจะไม่ต้องใช้ความคิด แล้วพัฒนามาเป็นความสามารถเฉพาะตัว

กล่าวโดยสรุป ทักษะ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นทักษะทางด้านร่างกาย สติปัญญาและสังคม เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ การฝึกฝนจนพัฒนาตนเองด้วยการแสดงออกที่ถูกต้องรวดเร็วและแม่นยำ กลายเป็นความสามารถเฉพาะตัว

2.5.2 ความหมายของนาฏศิลป์และภาษาท่า

อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ และจาตุรงค์ มนตรีศาสตร์ (2525) ได้ให้ความหมายของ “นาฏศิลป์” ไว้ว่า หมายถึง การร้องรำทำเพลง การให้ความบันเทิงใจ อันร่วมด้วยความโน้มเอียงของอารมณ์และ

ความรู้สึก โดยอาศัยการละครเป็นหลัก หากแต่ศิลปะประเภทนี้จำต้องอาศัยการดนตรีและการร้องร่วมด้วยเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณค่าในทางศิลปะยิ่งขึ้น

อมรา กล่ำเจริญ (2535) ได้ประมวลความหมายของ “นาฏศิลป์” ว่าเป็นการฟ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติ ด้วยความประณีตลึกซึ้ง เพียบพร้อมไปด้วยความวิจิตรบรรจงละเอียดอ่อน นอกจากหมายถึงการฟ้อนรำ ระบำ รำ เต้นแล้ว ยังหมายถึงการร้องเพลง และการบรรเลงอีกด้วย

สุปราณี จำลองราษฎร์ (2548) ได้สรุปความหมายของ "นาฏศิลป์" ไว้ว่า หมายถึง ศิลปะแห่งการฟ้อนรำ อันประกอบด้วย ลีลา ท่าทาง การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ให้เข้ากับดนตรีและเสียงเพลง เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความชอบและความงาม

ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ (2551) ภาษาท่า คือ การแสดงท่าทางแทนคำพูดให้มีความหมาย รวมทั้งการแสดงอารมณ์ด้วยเป็นการใช้ภาษาที่มีวิวัฒนาการจากธรรมชาติ เพราะการแสดงความหมายจากการคิด ความรู้สึกที่ให้ผู้อื่นเข้าใจนั้นมิได้กระทำแต่เพียงคำพูดอย่างเดียว มนุษย์ย่อมใช้ท่าทางการออกไม้ออกมือ ตลอดจนสีหน้าประกอบด้วยในบางครั้ง

การใช้ท่านี้มีผลกว้างได้ตามมาปรุงแต่ง ใช้ความหมายเข้าใจกันเป็นแนวทางของศิลปะโดยเลียนแบบ ให้ใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด นอกจากนี้นาฏศิลป์ยังได้ปรุงแต่งท่าที อาจจะไกลจากธรรมชาติ โดยมุ่งหวังประดิษฐ์เพื่อความงดงามทางด้านศิลปะ แต่อาจไม่มีความหมาย สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ภาษาท่าเกี่ยวกับมือแบ

1.1 ฝ่ามือแตะอก แสดงความหมายแนะนำตัว

1.2 ประสานมือทาบทับไหล่ แสดงความรัก ชื่นชม หนาว ห่มผ้า

1.3 ประกบฝ่ามือรวมที่อก รัก ยวนใจ คิดถึง ใฝ่ฝัน เอ็นดู

1.4 ถูฝ่ามือ (ทิ้งแขนลงข้างล่าง) เก้อเขิน

1.5 ถูฝ่ามือ (ยกแขนระดับหน้าท้อง ถูแล้วกระชากมือออกไปข้างหน้า) โกรธ พินาศ ย่อยยับ

1.6 ฝ่ามือแตะหน้าผาก เสียใจ โอด ไม่สบาย

1.7 ฝ่ามือป้องปาก พูดกระซิบพูดคนเดียวไม่ให้ผู้อื่นได้ยิน

1.8 ฝ่ามือแตะแก้ม คาง อาย ละอาย

1.9 ฝ่ามือสีแก้มข้างแล้วกระชากลง ถ้ากระชากเบา ๆ ก็เพียงเคืองใจ ถ้ากระชากหนัก ๆ ก็โกรธจัด

1.10 ยกมือกรีดจีบเข้าหาตัวระดับข้างหน้า เรียกเข้ามาใกล้ ๆ

1.11 ยกฝ่ามือแตะคางสูงตรงหน้า หมายถึง บุรุษที่ 2 (ท่าน) ถ้ายกข้าง ๆ วิวัฒนาการเพลงพื้นบ้านโอกาสที่แสดง เครื่องดนตรีลีลาท่ารำประกอบการร้องเพลงกันตรึมการแต่งกาย เวทีการแสดงและการเล่นเพลงพื้นบ้านในเขตอีสานใต้

อมรา กล่ำเจริญ (2552) ได้กล่าวถึง นาฏศิลป์เป็นการร้องรำทำเพลงให้เกิดความบันเทิงใจอันประกอบด้วยความโน้มเอียงและความรู้สึก ส่วนสำคัญส่วนใหญ่ของนาฏศิลป์อยู่ที่การละครเป็นเอกหากแต่ศิลปะประเภทนี้ จำเป็นต้องอาศัยดนตรีและการขับร้องเข้าร่วมด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณค่าในศิลปะยิ่งขึ้นตามสภาพหรืออารมณ์ต่างกัน

โมฬี ศรีแสนยงค์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า นาฏศิลป์ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้สอนและผู้เรียนนาฏศิลป์ ที่จะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจให้ตรงกันก็คือ นาฏยศัพท์ เป็นการสื่อภาษาที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกระบวนการการเรียนการสอนของครู

ฐิติรัตน์ เกิดหาญ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะในการฟ้อนรำซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นด้วยความประณีตงดงามและมีแบบแผน ให้ความบันเทิงอันโน้มน้าวอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมให้สอดคล้องตาม

สุมนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์ (2555) กล่าวว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่ว่าด้วยการฟ้อนรำและการละครเน้นการเคลื่อนไหวของร่างกาย การใช้ภาษาท่ารำ การตีบท โดยใช้สรีระต่าง ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวสื่อความหมายแทนคำพูดในรูปแบบของการแสดงเป็นชุดระบำ รำ ฟ้อน การแสดงละคร โขน

อรวรรณ ขมวัฒนา (2557) กล่าวว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะการแสดงที่สามารถสร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เกิดขึ้นจากการเลียนแบบกิริยาท่าทางของคนและสัตว์ ประกอบด้วยการฟ้อนรำดนตรี และการขับร้อง นำมาผสมผสานจนเกิดเป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่สวยงาม

กล่าวโดยสรุป นาฏศิลป์ไทย หมายถึง การปฏิบัติทักษะด้านนาฏศิลป์ไทยซึ่งประกอบด้วยทักษะการขับร้องตามหลักการขับร้องเพลงไทย ทักษะการรำที่ชำนาญและคล่องแคล่วถูกต้องตามแบบแผนนาฏศิลป์ไทย กระบวนท่ารำต้องมีความต่อเนื่องจากการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งได้แก่ เท้า ขา มือ แขน ลำตัว ไหล่ และศีรษะ ให้เคลื่อนไหวไปพร้อม ๆ กันตามหลักวิชา มีลีลาท่ารำที่อ่อนช้อยงดงามภายใต้เพลงบรรเลงและการขับร้อง ตลอดจนมีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำร่วมกัน

นาฏยศัพท์ที่ควรรู้

นาฏยศัพท์ คือ ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับเรียกท่ารำแบ่งเป็น 3 หมวด คือ

2.1 หมวดนามศัพท์ที่ควรทราบ มีจีบหงาย จีบคว่ำ จีบหลัง จีบปรกหน้า จีบปรกข้าง ตั้งวงบน วงหน้า วงกลาง วงล่าง กระทบ นั่งกระทบ ยืนกระทบ ตบเท้า ประเท้า ยกเท้า รวมเท้ากระทุ้ง กระดก จรดเท้า ก้าวเท้า แตะเท้า ซอยเท้า ขยับเท้า ฉายเท้า สุดเท้า

2.2 หมวดกิริยาศัพท์แบ่งออกเป็น 2 พวก คือ

2.2.1 ศัพท์เสริม ได้แก่ การเรียกท่าที่จะทำให้ดี ให้งาม เช่น ทรงตัว กัน วง ลดวง ส่งมือ ตึงมือ ตึงเอว ตึงไหล่ กดไหล่ กดเกลียวข้าง กดคาง ทับตัว ชักส้น กันเข่า หลบ เท้า ถีบส่ง ส่งเข่า เปิดคาง เปิดส้น หักข้อ หลบศอก แข็งเข่า เผ่นตัว

2.2.2 ศัพท์เสื่อม คือ ศัพท์ที่ใช้เรียกท่ารำไม่ถูกต้อง เช่น วงล้า วงคว่ำ วงเหยียด วงหัก วงล้น คอดื่ม ฟาดคอ เกร็ง ตัวทรุด รำลน รำเลื้อย รำล้าจังหวะ หน่วงจังหวะ หอบไหล่ ขย่มตัว

2.3 นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด นอกจากนามศัพท์และกิริยาศัพท์แล้ว ยังมีศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ภาษานาฏศิลป์ มีดังนี้ เหลี่ยม เหลี่ยมล่าง เดินมือ ช้อนมือหรือช้อนจีบ อ่อน เอียงทางวงหรือเอียงทางจีบ จีบยาว จีบสั้น รำแอ้คางไก่แม่ท่า ท่าที

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ (2551) ภาษาท่า คือ การแสดงท่าทางแทน คำพูดให้มีความหมาย รวมทั้งการแสดงอารมณ์ด้วย เป็นการใช้ภาษาที่มีวิวัฒนาการจากธรรมชาติ เพราะการแสดงความหมายจากการคิด ความรู้สึกที่ให้ผู้อื่นเข้าใจนั้นมิได้กระทำแต่เพียงคำพูดอย่างเดียว มนุษย์ย่อมใช้ท่าทางการออกไม้ออกมือ ตลอดจนสีหน้า ประกอบด้วย ในบางครั้งการใช้ ท่านี้มีผลกว้างได้ตามความหมายบริบูรณ์ โดยไม่ต้องอาศัยคำพูดเลยก็มีในการแสดงนาฏศิลป์ ก็ได้เก็บเอาธรรมชาติเหล่านี้มาปรุงแต่งใช้ความหมายเข้าใจกันเป็นแนวทางของศิลปะ โดยเลียนแบบ ให้ใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด นอกจากนี้นาฏศิลป์ยังได้ปรุงแต่งท่าทีอาจจะไกลจากธรรมชาติ โดยมุ่งหวังประดิษฐ์เพื่อความงดงามทางด้านศิลปะแต่อาจไม่มีความหมาย สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ภาษาท่าเกี่ยวกับมือแบ

1.1 ฝ่ามือแตะอกแสดงความหมายแนะนำตัว

1.2 ประสานมือทาบทับไหล่แสดงความรัก ชื่นชม หนาว ห่มผ้า

1.3 ประกบฝ่ามือรวมที่อก รัก ยวนใจ คิดถึง ใฝ่ฝัน เอ็นดู

1.4 ถูฝ่ามือ (ทิ้งแขนลงข้างล่าง) เก้อเขิน

1.5 ถูฝ่ามือ (ยกแขนระดับหน้าท้อง ถูแล้วกระชากมือออกไปข้างหน้า) โกรธ พินาศ ย่อยยับ

1.6 ฝ่ามือแตะหน้าผาก เสียใจ โอด ไม่สบาย ระดับศีรษะ หมายถึง บุรุษที่ 3 ใช้แทนคำว่าผู้มีพระคุณ ยกย่อง

1.7 ปาดมือเดียวไปข้าง ๆ ระดับหน้าท้อง ทำลาย ปราบปราม ราบคาบ

1.8 ปาดมือเดียวจากข้างหน้ามา (มา)

1.9 ปาดมือจีบเข้าหาตัวระดับสูง มือคว่ำ หอมตลบ

1.10 ปาดสองมือจากข้างทอดแขนตรง แล้วงอแขนระดับหน้าท้องพร้อมพรั่งประชุมกัน

1.11 ช้อนมือใกล้ตัว (งอแขน) อยู่ ปิดนิ่งสงบ ปรองดอง ความลับ เรียบร้อย

1.12 ตั้งวงสั่นปลายนิ้ว ปฏิเสธ ห้าม

1.13 หงายฝ่ามือเดียวช้อนขึ้น จากล่างขึ้นสูง ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อให้ อวยพร ถ้าสองมือแปลเพิ่มเติมว่า มากมาย ยกพล ก่อสร้าง อวยพร

1.14 หงายฝ่ามือตั้งระดับอก ชมเชย ยอมรับ เชื้อเชิญ ขอต้อนรับ ชมเชยใช้มือเดียว

1.15 หงายฝ่ามือระดับหน้าท้องเร่ไปข้างหน้า เที่ยวไป ค้นหาที่ใด แห่งใดเร่ไปเลือกเอา

1.16 หงายฝ่ามือสองมือระดับหน้าท้อง เร่ตามกันไปข้างใดข้างหนึ่ง ร่อนเร่ย้ายลอยไป

1.17 ประสานลำแขนส่วนล่างแตะฝ่ามือระดับสะโพก ทุกข์ร้อน ไม่สบายโศกเศร้า

1.18 หงายฝ่ามือระดับศีรษะข้าง ๆ เทิดทูน ยกไว้

1.19 ตบฝ่ามือลงบนหน้าขา หนักหนาจริง ๆ กระนั้นหรือแน่นอน ใช่แล้วเหลือเกิน

1.20 มือหนึ่งตั้งวงบัวบาน มือหนึ่งทำวงหน้า เป็นใหญ่ มีศักดิ์ มีฤทธิ์สวยงาม

2. ภาษาท่าเกี่ยวกับมือจีบ

2.1 จีบหงายตั้งวง ลดระดับลงเล็กน้อย ดอกไม้ประณีต

2.2 ม้วนจีบทอดแขนไกล ถ้าทอดไปข้างหน้า ไป ไหล ถ้าทอดไปข้าง ๆ ไปพูดคิดตกลง

2.3 ม้วนจีบทอดแขนใกล้ระดับต่ำ ค่อนมาหน้า หลงเสน่ห์ มารยาท หมดไปสูญหาย

2.4 กรีดจีบเข้าหาปาก จมูก ยิ้ม ยินดีหอม

2.5 คลายจีบระดับค่อนไหล่ไปทางข้างแก้ไป คลี่คลาย บรรเทา บ่ายเบี่ยง

2.6 คลายจีบสองมือ ตาย ฉิบหาย หมดสูญ ไม่มีเปล่าประโยชน์

2.7 จีบปรกหน้าม้วน จีบลดแขน ห้อย ย้อยระย้า ตกลงมา

2.8 จีบปรกข้าง พลิกมือหงายลดลง โศกา ร้องไห้

2.9 จีบปรกข้างสูงเหนือศีรษะ ปกเกล้า พระคุณคุ้มกัน ร่มเย็น

2.10 จีบคว่ำ จากล่างแทงขึ้น คลายจีบออกหงายฝ่ามือ ค้ำจุน ยั่งยืน

2.11 โบกมือคลายจีบจากล่างไปสูงสว่างไสว ผุดผ่อง เปิดเผยรุ่งเรือง ร่ำลือทั่วไป

2.12 จีบหงายกับจีบคว่ำสวนขึ้นลงระดับหน้าท้อง ร้อยดอกไม้

2.13 จีบตะแคงระดับต่ำ งอแขน เลือกปลายนิ้วไปข้างหน้า เสียดสี

3. ภาษาท่าเกี่ยวกับมือชี้

3.1 มือชี้แสดงแหล่งที่ หรือสถานที่หรือบุคคลที่กล่าวถึงลักษณะการชี้แบ่งระยะใกล้ไกล อาศัยข้อศอกแสดงระยะนั้น ๆ เช่น ถ้าชี้แหล่งใกล้ก็งอข้อศอกมากหน่อย ถ้าไกลก็ยืดออกไปจนกระทั่งแขนตึง ซึ่งเป็นความหมายที่ไกลที่สุด ลักษณะที่แปลความหมายว่า ไกลโพ้น มักชี้ระดับหน้า ลำแขนตึง (ปลายนิ้วสูงกว่าไหล่) ชี้แสดงแหล่งที่นี่แบ่งออกเป็นชี้ข้างหน้า ชี้ข้าง ๆ ชี้เฉียง ๆ

3.2 มือชี้แสดงความหมายต่าง ๆ

3.2.1 ฟาดนิ้ว ชั่ว ดุร้าย ฉกรรจ์บังคับ ขู่เข็ญ ไม่น่าดู

3.2.2 ชี้บุคคล ใช้กับผู้แสดงเสมอกันและต่ำกว่า

3.2.3 มือชี้ม้วนลงต่ำแล้วช้อนขึ้นไปข้างหน้า เดินไปไกล วนเวียน หนทางไกล

3.2.4 มือชี้ตะแคงหงาย แทงปลายนิ้วไปข้าง แล้วตะแคงมือ คว่ำช้อนปลายนิ้วกลับ ลดเลี้ยว (ระยะทาง) ยอกย้อน (ความประพฤติ)

3.2.5 ชี้มือแขนตึงขางหน้า ตวัดปลายนิ้วเข้าหาตัว โกรธ

3.2.6 ชี้มือข้างหูได้ยิน รู้ฟัง ไพเราะ

3.2.7 ชี้มือที่ปาก พูด กิน

3.2.8 ชี้มือที่ตา เห็น ประจักษ์

3.2.9 มือชี้ตั้งวงสูงทั้งคู่ แสดงภาพวงพระจันทร์เขากวาง

3.2.10 มือชี้สองมือระดับสะโพก ตกปลายนิ้ววนไปข้าง ๆ แต่ละข้างอ้อมเป็นวงไปด้านหลัง ล้อมวง เขตขัณฑ์

3.2.11 มือชี้ตั้งวงสูงมือเดียว หันปลายนิ้วไปหลัง อยู่ในท่านิ่งแต่ก่อน

3.2.12 มือชี้ตั้งวงสูงเดียว หันปลายนิ้วไปด้านหลัง แต่ค่อย ๆ ลดวงปาดนิ้วลงโบยตีลงโทษ

สรุปได้ว่า การฟ้อนรำของภาคอีสานเกิดจากการเลียนแบบสิ่งต่าง ๆ เช่น ธรรมชาติ วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเน้น ท่ารำ ที่กระฉับกระเฉง ดนตรีจะค่อนข้างเร็ว ตื่นเต้นและสนุกสนาน

2.5.3 การสอนนาฏศิลป์ที่เน้นทักษะการปฏิบัติ

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นและขาดไม่ได้ของวิธีนั้น ดังนั้นผู้สอนจึงควรศึกษาให้เข้าใจลักษณะเด่นหรือแก่นสำคัญของการสอนแต่ละวิธี เมื่อสามารถวิเคราะห์และจำแนกความแตกต่างได้

จึงสามารถเลือกใช้วิธีสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับบทเรียนและจุดมุ่งหมายการเรียนรู้นอกจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนแล้ว ยังช่วยให้บทเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้นและจูงใจให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้นด้วย

2.6 ความพึงพอใจ

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกที่มีต่องานที่ปฏิบัติอยู่อย่างไรก็ดี ความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ไม่มีความสิ้นสุดเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมของบุคคล ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้พอสังเขป ดังนี้

ทองพูน ศิริมนตรี (2549) ได้สรุปว่า ความหึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกพอใจเต็มใจชอบใจ ที่จะปฏิบัติงานนั้นให้สำเร็จ

ธนวรรณ ตั้งสินทรัพย์ศิริ (2550) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจในงาน (Job satisfaction) เป็นสภาพความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่พนักงานมีทัศนะต่อการทำงาน หรือ ทัศนคติของพนักงานที่เอื้อประโยชน์ต่องานของเขา ความพึงพอใจได้รับอิทธิพลจาก

1. ปัจจัย ด้านองค์การ (Organization factor)
2. ปัจจัยของกลุ่ม (Group factor)
3. ปัจจัยของบุคคล (Personal factor)

ปัจจัยเหล่านี้เป็นสาเหตุของความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงาน ถ้าพนักงานมีความพึงพอใจในการทำงานจะ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน และมีอัตราการ ลาออกและการขาดงานในระดับต่ำ

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ (2551) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพอใจในงาน (Job Satisfaction) หมายถึงทัศนคติเกี่ยวกับงานของพนักงาน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อมในงานของเขา เช่น ค่าตอบแทน โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ความก้าวหน้า หัวหน้างาน ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้ในงานของบุคคล ความพอใจในงานยังเกิดขึ้นจากปัจจัยแวดล้อมของงาน ได้แก่ รูปแบบการบริหาร นโยบายและขั้นตอนการทำงาน กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง สภาพแวดล้อมการทำงาน ตลอดจนประโยชน์และผลตอบแทน อย่างไรก็ดี มีข้อมูลสนับสนุนว่า ความพอใจในงานจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายในบุคคลมากกว่าเป็นผลจากสภาพแวดล้อมภายนอก โดยมีการศึกษาว่าพันธุกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับความพอใจในงานของบุคคล

น้ำลิน เทียมแก้ว (2560) กล่าวว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้าน ต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ ส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีเมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนเอง

จากความหมายของความพึงพอใจ ที่มีผู้ให้ความหมายไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าความพึงพอใจจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากทัศนคติของคนที่มีต่อการทำงาน ความรู้สึกนึกคิดหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก รวมทั้งอาจเกิดจากองค์ประกอบอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับงานที่ทำอยู่ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลหรือเป้าหมายตามแนวทางที่ตั้งไว้ในทางบวก ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป

2.6.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ดังนี้

Vroom (1964, อ้างถึงใน วสันต์ เตชะฟอง, 2549) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นผลจากบุคคลนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเข้าไปรับรู้แล้วเกิดความพอใจโดยความหมายของความพึงพอใจสามารถทดแทนความหมายของทัศนคติได้ บางที เรียกว่าทฤษฎี V.I.E. มีองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญ คือ ความพึงพอใจ (Valence) เครื่องมือ หรือวิถีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ (Instrumentality) และความคาดหวัง (Expectancy) ภายในตัวบุคคลมีความต้องการ และมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงต้องกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้งความหวังหรือที่คาดหวังเอาไว้นั้น บุคคลก็จะได้รับความพึงพอใจและในขณะเดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปอีกเรื่อย ๆ สรุปเป็นสมการได้ ดังนี้

แรงจูงใจ = ผลของความพึงพอใจ + ความพึงพอใจ

สมหมาย เปียถนอม (2551) ซึ่งได้กล่าวถึง แรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่นแรงจูงใจที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนจะเป็นผลที่เกิดจากทัศนคติต่อครูผู้สอน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวม ตลอดจนความคาดหวังที่ผู้เรียนคาดหมายไว้ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และได้รับการตอบสนองทั้งรูปธรรมและนามธรรมเป็นไปตามที่คาดหมายไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะสูง แต่ในทางกลับกันถ้ามีทัศนคติในเชิงลบต่อการเรียนรู้กิจกรรมนั้น ๆ และการตอบสนองไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพอใจก็จะต่ำไปด้วย

2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการวัดประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยและเครื่องมือวัด ดังนี้

อมรลักษณ์ ชาววงษ์ (2549) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจสามารถวัดได้ ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการเรียนการสอนเนื้อหาหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดี จึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยา ท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

อพันตรี พูลพุทธา (2560) สรุปได้ว่า ธรรมชาติของการวัดความพึงพอใจ ดังนี้

1. เป็นการวัดความรู้สึกของบุคคลจึงไม่มีผิดหรือถูก ดังนั้นเทคนิควิธีการที่นำมาใช้ต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดอย่างแท้จริง

2. เป็นการวัดทางอ้อม ในทางการวัดผลถือว่าเป็น Typical Performance คือ ให้ผู้ถูกวัดแสดงความรู้สึกออกมาว่าชอบหรือไม่ชอบ หรือรู้สึกอย่างไร อยากทำสิ่งนั้นหรือไม่ โดยการใช้สถานการณ์จำลองเป็นเงื่อนไขในการวัดหรือเป็นสิ่งเร้าในการกระตุ้น และอาศัยการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกมา เช่น การพูด หรือการเขียน ซึ่งคาดว่าเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ของบุคคลแล้วจึงสรุปถึงจิตพิสัยหรือคุณลักษณะที่วัดนั้นว่าบุคคลเป็นอย่างไร

3. เป็นการวัดที่มีความคลาดเคลื่อนในการวัดเกิดขึ้นได้ง่าย เนื่องมาจากจิตพิสัยเป็นเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกของบุคคล ที่มีลักษณะไม่คงที่ หรือไม่คงเส้นคงวาสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ เวลา วุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้ถูกวัด บางครั้งผู้ถูกวัดอาจมีการเสแสร้งและบิดเบือนคำตอบ ตอบไม่ตรงความคิดหรือความรู้สึกที่แท้จริง หากทราบว่าคำตอบ ของตนมีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. เป็นการวัดที่มักจะได้รับคำตอบของผู้ถูกวัดในลักษณะเป็นไปตามที่สังคมมุ่งหวัง ผู้ตอบทราบว่าสังคมต้องการหรือคาดหวัง หรือยกย่องสิ่งใด ก็มีแนวโน้มในการตอบไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ทั้งที่จริงแล้วอาจไม่ได้มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติเช่นนั้น

นอกจากนี้ยังได้สรุปหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยไว้ว่า ประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. วัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด เนื่องจากบุคคลมีอารมณ์ความรู้สึกเดียวกันแต่อาจแสดงออกไม่เหมือนกัน หรือบุคคลที่แสดงออกเหมือนกันอาจมาจากอารมณ์ความรู้สึกที่ต่างกัน ดังนั้นในการวัดจึงต้องกำหนดขอบเขตของพฤติกรรมให้ชัดเจนและสร้างเครื่องมือวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมนั้น ๆ

2. วัดหลาย ๆ ครั้ง ด้วยเทคนิคการวัดหลายวิธี เนื่องจากความรู้สึกของบุคคลไม่คงที่ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ จึงไม่ควรวัดเพียงครั้งเดียวหรือสถานการณ์เดียว เนื่องจากบางสถานการณ์อาจเหมาะกับวิธีการวัดอย่างหนึ่ง อีกสถานการณ์เหมาะกับวิธีการวัดอีกอย่างหนึ่ง

3. วัดผลอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลายและวิธีการหรือเทคนิคที่นำมาวัดนั้นจะต้องช่วยให้ผู้ถูกวัดมีความสบายใจ ไม่เครียดและมั่นใจในการให้ข้อมูลว่าไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ทราบคุณลักษณะที่แท้จริงในด้านจิตใจ อันเป็นลักษณะถาวรของบุคคลนั้น ๆ ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่ถูกวัดเป็นอย่างดี จึงจะได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง

4) ใช้ผลการวัดให้ถูกต้อง เพราะการวัดด้านจิตพิสัยเป็นการวัดความรู้สึกที่ไม่มีผิดหรือถูกเหมือนด้านพุทธิพิสัย ผลการวัดจึงไม่ได้เน้นที่การตัดสินว่าผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ข้อมูลที่ได้จากการวัดนำไปใช้เพื่อการปรับพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ หรือเป็นข้อมูลสำหรับการช่วยเหลือผู้เรียน

ดังนั้นจึงสรุปการวัดความพึงพอใจได้คือ การวัดความรู้สึกของบุคคลว่ามีความชอบมีความสนใจหรือไม่ชอบก็ได้ จึงไม่มีผิดหรือถูกถาม ใช้เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้ที่จะต้องการวัด ซึ่งการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธีในลักษณะการกำหนดคำตอบให้เลือกเป็นข้อ ๆ หรือคำถามอิสระเพื่อต้องการทราบความพึงพอใจด้านต่าง ๆ ก็ได้ โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวัดความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

กรรณิการ์ กมลพันธ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง เชิ้งกระหยัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาเมืองพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 38 คน พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง เซิ้งกระหยัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.63/86.32 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการปฏิบัติเพิ่งกระหยัง ได้ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89.2 เมื่อเทียบกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.32 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนแบบทักษะปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

นฤมล คนว่อง (2561) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย กลุ่มสาระศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) ผลการทดสอบประสิทธิภาพ

ของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 89.11/88.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย มีค่าเท่ากับ 0.77 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 77 3) ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย มีค่าเท่ากับ 10.20 คิดเป็นร้อยละ 51.00 และคะแนนสอบหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 17.75 คิดเป็นร้อยละ 88.75 แสดงว่า นักเรียนโดยรวมที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้มากขึ้น และ 4) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\overline{X}$ =3.83, $S.D.$= 0.77)

ชนันธร หิรัญเชาว์ (2562) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยและความคิดสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นโรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ อ.ศรีราชา จ. ชลบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียนรวม 30 คน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยและความคิดสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของเดวีส์ มีทักษะทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยตามแนวคิดของเดวีร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มีทักษะความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยตามแนวคิดของเดวีร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยตามแนวคิดของเดวีร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อนุพงษ์ ยุรชัย (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีเกณฑ์คะแนนร้อยละ 75 และมีนักเรียนที่ทำคะแนนได้ตรงตามเกณฑ์ร้อยละ 75 คิดเป็นร้อยละ 87.21 ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ (2563) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำนพรัตน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 54 คน ที่ใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีทักษะที่ได้รับการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 14.61) มีทักษะที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 5.39)

วรายุทธ มะปะทัง (2563) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยยางสะอาด อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้ พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ (87.08/82.58) ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) 2) ดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง พื้นฐาน นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.7191 3) นักเรียนมีทักษะปฏิบัติด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 8.40, $S.D.$ = 0.58) คิดเป็นร้อยละ 84.04

สถิตย์พร จงมีเสร็จ และ สุนันท์ สีพาย (2567) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนชมเมืองชัยภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.21/85.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ มีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Boeh and Maeshall (2000) ได้ศึกษาวิจัยผลของการจัดการเรียนรู้การเต้นรำแบบลาบาโนเตชั่น (Labanotation) ในการเรียนการเต้นรำ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 36 คน แล้วแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน แต่ละกลุ่มมีระดับความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน กลุ่มแรกได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต กลุ่มที่สองได้รับการสอนแบบเต้นรำแบบลาบาโนเตชั่น (Labanotation) โดยประเมินความถูกต้องของการก้าวเท้า ความแม่นยำของจังหวะ และทักษะการสร้างสรรค์การแสดง ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่สองได้รับการสอนแบบเต้นรำแบบลามาโนเตชั่น (Labanotation) มีพัฒนาการด้านการเต้นรำสูงกว่ากลุ่มแรกที่ได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต

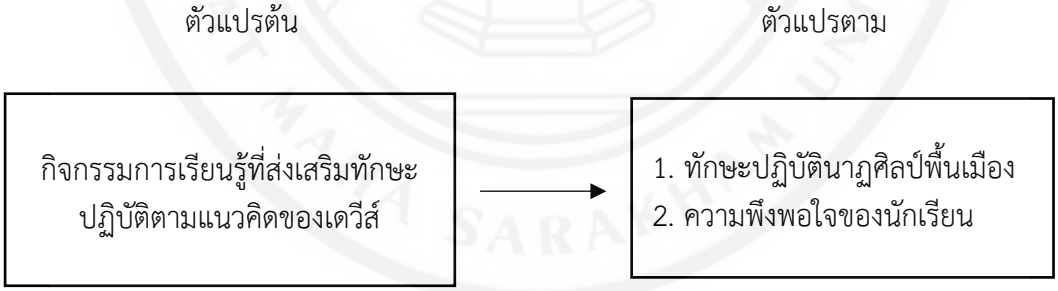
Chun (2000) ได้ศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนการเต้นรำพื้นเมือง เห็นได้ถึงการเปลี่ยนไปโดยเฉพาะลักษณะเด่นของผู้เต้น ที่เกิดจากบุคลิกภาพของผู้เต้น ซึ่งผู้ศึกษาต้องการรักษารูปแบบการเต้นพื้นเมืองและพัฒนายุทธศาสตร์การเต้นรำพื้นเมือง จึงได้ทำการศึกษาการเคลื่อนไหวของมนุษย์

และการเต้นรำ แล้วได้นำไปทดลองใช้กับคณะวิชาเต้นรำ ในมหาวิทยาลัยเซ ในการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาร่างกายมีส่วนกับการฝึกปฏิบัติการเต้นรำ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสรุปได้ว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ เป็นการเน้นให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ เน้นการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญและภาคภูมิใจในผลงานตนเอง อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองของไทย ซึ่งเป็นไปตามหลักการของเดวีส์ที่ว่า ทักษะใหญ่ ๆ ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนทำทักษะย่อยเหล่านั้นก่อน จากนั้นค่อยเชื่อมโยงเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดีและรวดเร็ว ในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษา อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมจากการลงมือปฏิบัติและเรียนรู้เทคนิค กระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้นำเนื้อหา สาระ องค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ในต่อไป

2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ห้อง จำนวนนักเรียน 133 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้

3.2.2 แบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผน โดยใช้แบบประเมินชนิด Scoring Rubric

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ มีจำนวน 4 แผนการเรียนรู้ รวมจำนวน 12 ชั่วโมงและมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ วัดประเมินผล สื่อและแหล่งการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา จากตำราและเอกสารต่าง ๆ

3.3.1.2 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 1 หน่วย จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ รวมจำนวน 12 ชั่วโมง

3.3.1.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตารางที่ 3.1 การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง รายวิชาศิลปะพื้นฐาน (นาฏศิลป์)

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	ทักษะปฏิบัติ	เวลา (ชั่วโมง)
1	นาฏศิลป์พื้นเมือง	1) อธิบายรูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองได้จากการสืบค้นข้อมูลได้อย่างถูกต้อง (K) 2) วิเคราะห์ลักษณะเด่นของการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองที่มีเอก ลักษณ์ท่าทางต่าง ๆ (K)	ทักษะการตั้งวงบน ตั้งวงกลาง และตั้งวงล่าง	3

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	ทักษะปฏิบัติ	เวลา (ชั่วโมง)
		3) สามารถฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ตามที่กำหนดได้ (P) 4) เห็นคุณค่าและความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองที่จัดเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ (A)		
2	การแสดงนาฏศิลป์	1) อธิบายหลักการหรือองค์ประกอบหลักในการแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้อง (K) 2) วิเคราะห์ข้อมูลหรือท่าทางที่อยู่ในการแสดงนาฏศิลป์ได้ (K) 3) สามารถฝึกปฏิบัติท่าทางในการแสดงนาฏศิลป์ได้ (P) 4) เห็นคุณค่า ความสำคัญประเภทองค์ประกอบของนาฏศิลป์ที่จัดเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของ (A)	ทักษะการจีบคว่ำและจีบหงาย	3
3	เทคนิคและวิธีการจากการแสดง	1) อธิบายเทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้อง (K) 2) วิเคราะห์เทคนิคและวิธีการจัดการต่างๆได้ (K) 3) สามารถฝึกฝนการใช้เทคนิค วิธีการจัดการแสดงและเทคนิคที่ใช้ในการรำหรือทำท่าทางในการแสดงได้อย่างสมบูรณ์ (P) 4) เห็นความสำคัญในการใช้เทคนิคและวิธีการจากการแสดง (A)	ทักษะการจีบส่งหลังและการย่ำเท้า	3

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	ทักษะปฏิบัติ	เวลา (ชั่วโมง)
4	การออกแบบการแสดง	1) อธิบายท่ารำที่ใช้นำมาประกอบการแสดงได้ (K) 2) วิเคราะห์ลักษณะเด่นแต่ละท่าทางแล้วนำมาออกแบบการแสดง เพื่อให้องค์ประกอบโดยรวมของการแสดงออกมาได้อย่างสวยงามและสมบูรณ์ที่สุด (K) 3) มาสารถบอกท่าทางที่นำไปสู่การออกแบบประกอบการแสดงได้ (P) 4) เห็นความสำคัญในการออกแบบการแสดงเพื่อให้ภาพรวมของการแสดงนาฏศิลป์ให้ออกมาสวยงาม (A)	ทักษการแตะเท้าและการยกเท้า	3
รวม				12

3.3.1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

1) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบประเมินแผนการปฏิบัติงาน จำนวน 4 แผน รวมเวลา 12 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบหลังเรียน

2) ศึกษาหลักและวิธีการสร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545) และสร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดหัวข้อการประเมิน 5 ด้าน ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผล

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1) อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์ วุฒิการศึกษา ปร.ด. (สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม) ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉริยา พรมท้าว วุฒิการศึกษา ปร.ด. (สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและการประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3.3) อาจารย์ ดร.ศุภกร ฉลองภาค วุฒิการศึกษา ปร.ด. (สาขาวิชาการวิจัยและการสร้างสรรค์ศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม) ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

3.4) คุณครูศิริพร สินธุประเสริฐ วุฒิการศึกษา ศษ.บ. (สาขาศิลปกรรม คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน

3.5) คุณครูสุตพงศ์ ศรีดาฮต วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (สาขานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง) ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน

4) วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผลการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ใน 5 ระดับ

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
ระดับความเหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

4.51 - 5.00 หมายถึง ความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50 หมายถึง ความเหมาะสมมาก
2.51 - 3.50 หมายถึง ความเหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50 หมายถึง ความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50 หมายถึง ความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าความเหมาะสมระหว่าง 4.81-4.83 แสดงว่ามีความเหมาะสมมากที่สุดทุกแผน สามารถนำไปใช้สอนได้ (ภาคผนวก ข)

3.3.1.5 ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์

3.3.2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดทักษะปฏิบัติ

3.3.2.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และเลือกพฤติกรรมการปฏิบัติที่จะใช้เกณฑ์วัด ความสามารถในการปฏิบัติทักษะของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการออกแบบการวัดและประเมินผลทักษะการปฏิบัติจะกำหนดทักษะ ที่ผู้เรียนแสดงความสามารถในการปฏิบัติทักษะปฏิบัติ โดยกำหนดกรอบของการประเมินนี้เป็นการระบุถึงเนื้อหา ทักษะ กระบวนการ องค์ประกอบหรือมิติอื่น ๆ และใช้เกณฑ์การให้คะแนนระดับการปฏิบัติทักษะตามเกณฑ์ประเมินรูบริคซ์ ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

3.3.2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ของการปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สาระสำคัญ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.2.4 กำหนดรายการที่จะวัดความสามารถในการปฏิบัติทักษะของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบประเมินชนิด Scoring Rubric

ตารางที่ 3.2 รายการเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน					
	6	5	4	3	2	1
1. ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง	ปฏิบัติทุกกระบวนท่าได้ถูกต้องมากที่สุด	ปฏิบัติทุกกระบวนท่าได้ถูกต้องมาก	ปฏิบัติทุกกระบวนท่าให้ถูกต้อง	ปฏิบัติทุกกระบวนท่าแบบพอใช้	ปฏิบัติทุกกระบวนท่าได้อย่างน้อย	ปฏิบัติทุกกระบวนท่าได้น้อยมาก
2. ความคิดสร้างสรรค์การออกแบบท่าทาง	มีความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบท่าทางได้ดีเยี่ยมที่สุด	มีความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบท่าทางได้ดีเยี่ยม	มีความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบท่าทางได้ดี	มีความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบท่าทางได้แบบพอใช้	มีความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบท่าทางน้อย	มีความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบท่าทางน้อยมาก
3. ลีลาท่าทางความกล้าแสดงออก	มีลีลาท่าทางความกล้าแสดงออกได้ดีเยี่ยมที่สุด	มีลีลาท่าทางความกล้าแสดงออกได้ดีเยี่ยม	มีลีลาท่าทางความกล้าแสดงออกได้ดี	มีลีลาท่าทางความกล้าแสดงออกได้แบบพอใช้	มีลีลาท่าทางความกล้าแสดงออกได้น้อย	มีลีลาท่าทางความกล้าแสดงออกได้น้อยมาก

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน					
	6	5	4	3	2	1
4. จังหวะความพร้อมเพรียง	มีจังหวะความพร้อมเพรียงที่ดีเยี่ยมที่สุด	มีจังหวะความพร้อมเพรียงที่ดีเยี่ยม	มีจังหวะความพร้อมเพรียงที่ดี	มีจังหวะความพร้อมเพรียงแบบพอใช้	มีจังหวะความพร้อมเพรียงน้อย	มีจังหวะความพร้อมเพรียงน้อยมาก
5. ความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้	มีความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้มากที่สุด	มีความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้มาก	มีความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้	มีความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้แบบพอใช้	มีความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้น้อย	มีความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้น้อยมาก
6. รูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดง การจัดแถวและช่องไฟ	มีรูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดง การจัดแถวและช่องไฟมากที่สุด	มีรูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดง การจัดแถวและช่องไฟมาก	มีรูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดง การจัดแถวและช่องไฟ	มีรูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดง การจัดแถวและช่องไฟแบบพอใช้	มีรูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดง การจัดแถวและช่องไฟน้อย	มีรูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดง การจัดแถวและช่องไฟน้อยมาก

3.3.2.5 นำแบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นเพื่อเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน สอดคล้องโดยเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อคำถาม จากนั้นผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า ซึ่งได้พบว่าค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 0.60 - 1.00 (ไพศาล วรคำ. 2562)

การกำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญอาจจะเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้

+1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบที่ออกมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

0 แทน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบที่ออกมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบที่ออกมีไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (กรณีอิงเกณฑ์)

3.3.2.6 จัดพิมแบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3.3.1 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้

1) ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท จำนวน 10 ข้อ โดยกำหนดระดับความพึงพอใจ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
พึงพอใจมาก ให้ 4 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง ให้ 3 คะแนน
พึงพอใจน้อย ให้ 2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

โดยกำหนดระดับความพึงพอใจเมื่อเทียบกับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามเงื่อนไขค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยรายข้อใช้สูตร IC (Index of Item Congruence) (ไพศาล วรคำ. 2562) เลือกรายการที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรง ที่ใช้ได้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป กล การหาค่า IC แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 0.80 – 1.00

4) จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามลำดับดังนี้

3.4.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงสถานศึกษาโรงเรียนที่ผู้วิจัยต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง จากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างปฏิบัติการ ซึ่งมีแผนทั้งหมด 4 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง

3.4.3 หลังเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบการวัดทักษะปฏิบัติการเรียน

3.4.4 ดำเนินการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์

3.4.5 นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อสรุปผลการทดลองตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 หาค่าประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) ของการจัดการเรียนรู้การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ โดยการหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) โดยการหาค่าร้อยละ

3.5.2 หาค่าเฉลี่ยจากการวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองหลังเรียน เพื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

3.5.3 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวัดความพึงพอใจ โดยการทดสอบ ค่า t-test ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นำไปเทียบเกณฑ์การแปลผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.6.1.1 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1) วิเคราะห์หาค่าความตรงตามเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธานี, 2544)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \tag{3-1}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายกับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

1) วิเคราะห์หาค่าความตรงตามเนื้อหา IC (Index of Congruence) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหาในการสอบถามโดยใช้สูตรเดียวกันกับข้อ 1.1.1

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \tag{3-2}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องของคำถามกับนิยาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.3 สถิติที่ใช้หาคุณภาพนวัตกรรม

1) วิเคราะห์หาค่าความตรงตามเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาในการสอบถาม โดยใช้สูตรเดียวกันกับข้อ 1.1.1

2) เกณฑ์ประสิทธิภาพของนวัตกรรม (E_1/E_2) โดยวิธีของกูดแมน เฟลทเชอร์ และชไนเดอร์ (Goodman, Fletcher and Schneider. 1980)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad E_1 = \frac{\overline{X}}{A} \times 100 \qquad (3\text{-}3)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนนักเรียนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

A แทน คะแนนเต็มของคะแนนระหว่างเรียน

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N}}{B} \times 100 \text{ หรือ } E_2 = \frac{\overline{Y}}{B} \times 100 \qquad (3\text{-}4)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนนักเรียนที่ได้จากการวัดหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

B แทน คะแนนเต็มของคะแนนแบบหลังเรียน

3) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (สุรวาท ทองบุ, 2550)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{n} \qquad (3\text{-}5)$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกตัวในกลุ่ม

n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

4) วิเคราะห์หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (สุรวาท ทองบุ, 2550)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum\left(X - \overline{X}\right)^2}{(N-1)}} \qquad (3\text{-}6)$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.6.2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การใช้ทฤษฎีของเดวีส์ กับเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 80) โดยการทดสอบที (t-test One Sample Group) (สุรวาท ทองบุ. 2550)

$$t = \frac{\overline{X} - \mu_0}{S.D./\sqrt{n}}, \qquad df = n - 1 \qquad (3\text{-}7)$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติจากการแจกแจง แบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

$S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\overline{X}$ แทน คะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อเกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมาย สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนนักเรียน

$S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

E_1 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินทักษะย่อยท้ายแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

E_2 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินทักษะปฏิบัติหลังเรียน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t–distribution)

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 3 ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 4.1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

คะแนน	N	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	$\overline{X}$	$S.D.$	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	40	120	3737	93.43	3.55	93.43
ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2)	40	36	1387	34.68	1.00	96.32
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ E_1/E_2 เท่ากับ 93.43/96.32						

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 93.43/96.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 80

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	$S.D.$	t	df	Sig
หลังเรียน	40	36	1387	34.68	96.32	1.00	99.53	39	.000

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิด ของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 34.68 คิดเป็น ร้อยละ 96.32 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับนักเรียนที่ปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์พื้นเมืองหลังเรียน พบว่า มีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 4.3 ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$	*S.D.*	ระดับความพึงพอใจ
1	ครูผู้สอนชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มให้กับนักเรียนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
2	วิธีการสอนของครูผู้สอนช่วยกระตุ้นความคิดความเข้าใจ ความกล้าแสดงออกให้กับนักเรียน	4.88	0.33	มากที่สุด
3	นักเรียนชอบที่ผู้สอน สอนเป็นขั้นตอนอย่างละเอียดก่อนที่จะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อยู่เสมอ	4.90	0.37	มากที่สุด
4	นักเรียนชอบที่มีโอกาสในการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด
5	นักเรียนชอบที่ได้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่น ๆ หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ	4.75	0.58	มากที่สุด
6	นักเรียนชอบที่ได้ตรวจสอบ ความถูกต้องความชัดเจนความเรียนรู้ของตนเอง	4.63	0.70	มาก
7	นักเรียนชอบกิจกรรมลักษณะนี้เพราะเป็นการเรียนรู้ แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.70	0.60	มากที่สด
8	นักเรียนชอบที่ได้สืบค้นและค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น	4.95	0.22	มากที่สด
9	นักเรียนชอบที่ได้รับการแนะนำ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องทุกครั้งหลังการทดสอบ	4.68	0.61	มากที่สด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	ระดับความพึงพอใจ
10	นักเรียนประทับใจในการให้คำแนะนำและการช่วยเหลือจากผู้สอน	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวม	4.85	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับที่มากสุด ($\overline{X}$ = 4.85 และ $S.D.$ = 0.34)

เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจสูงสุดของนักเรียนในภาพรวมเรียงลำดับ ดังนี้ ครูผู้สอนชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มให้กับนักเรียนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย, นักเรียนชอบที่มีโอกาสในการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนประทับใจในการให้คำแนะนำและการช่วยเหลือจากผู้สอน ($\overline{X}$ = 5.00 และ $S.D.$ = 0.00) รองลงมา คือ นักเรียนชอบที่ได้สืบค้นและค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ($\overline{X}$ = 4.95 และ $S.D.$ = 0.22) และ นักเรียนชอบที่ผู้สอนสอนเป็นขั้นตอนอย่างละเอียดก่อนที่จะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 4.90 และ $S.D.$ = 0.37)

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ร้อยละ 80 และเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สรุปตามลำดับ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ตามแนวคิดของเดวีส์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.43/96.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.1.2 นักเรียนที่เรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์มีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.85, $S.D.$=0.34)

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการการสรุปอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1 ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 93.43/96.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากที่นักเรียนได้ประเมินทักษะย่อยท้ายแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวนทั้งหมด 4 แผน รวม 12 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 93.43 และคะแนนการประเมิน

ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ และแบบทดสอบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวีส์ คิดเป็นร้อยละ 96.32 แสดงว่าการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสาร หลักการ และทฤษฎีการพัฒนาทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการวิจัยอย่างมีระบบ และศึกษาวิธีการเขียนแผนที่ดี นอกจากนี้ยังได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวคิดของรูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ทิศนา แขมมณี (2548) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านการปฏิบัติ การกระทำและการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการที่ต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยและพุทธิพิสัย รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์เป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ กมลพันธ์ (2561) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง เซิ้งกระหยัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาเมืองพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 38 คน พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง เซิ้งกระหยัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.63/86.32 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) และ นฤมล คนว่อง (2561) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย กลุ่มสาระศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.11/88.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรายุทธ มะปะทัง (2563) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยยางสะอาด อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง พื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พัฒนาขึ้นโดยมีประสิทธิภาพ 87.08/82.58 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)

5.2.2 ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคะแนนรวมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ($\overline{X}$ = 34.68) อยู่ในเกณฑ์การประเมินรายในระดับดี มีคะแนนเรียงลำดับมากที่สุด ดังนี้ ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ($\overline{X}$ = 5.50) ความคิดสร้างสรรค์การออกแบบท่าทาง ($\overline{X}$ = 6.00) ลีลาท่าทาง ความกล้าแสดงออก ($\overline{X}$ = 5.45) จังหวะความพร้อมเพรียง ($\overline{X}$ = 5.95) ความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้ ($\overline{X}$ = 5.85) รูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดง

การจัดแถวและช่องไฟ ($\overline{X}$ = 5.93) ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติที่ได้ทำการสร้างขึ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการคัดกรองตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของเนื้อหารายการที่จะประเมิน ซึ่งผู้วิจัยได้มีวิธีการโดยเริ่มจากการนำการปฏิบัติทักษะระหว่างเรียนก่อนที่จะปฏิบัติทักษะปฏิบัติ โดยการกระทำหรือการแสดงออกต่าง ๆ เริ่มจากการฝึกให้นักเรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ ก่อนแล้วเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ดังที่ สมปรารถนา ทองนาค (2558) ได้เสนอรายละเอียดการสอนเนื้อหาของทักษะปฏิบัติว่า โครงสร้างที่ยุ่งยากในการสอนเนื้อหาทักษะปฏิบัติของงานส่วนใหญ่ ประกอบด้วยสัญญาณความเชื่อมโยง และการเลือกปฏิบัติที่หลากหลายกลยุทธ์ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในส่วนสุดท้ายเป็นความเกี่ยวข้องและมีความหมาย น่าจะเป็นความแตกต่างที่ยิ่งใหญ่ที่สุดระหว่างการเรียนการสอน การสอนเนื้อหาทักษะปฏิบัติของงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการทำให้ผู้เรียนจะทำสิ่งใดได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำนพรัตน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า นักเรียนมีทักษะที่ได้รับการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t=14.61) มีทักษะที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 5.39) และ วรายุทธ มะปะทัง (2563) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยยางสะอาด อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง พื้นฐาน นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.7191 และนักเรียนมีทักษะปฏิบัติด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 8.40, $S.D.$ = 0.58) คิดเป็นร้อยละ 84.04 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิตย์พร จงมีเสร็จ และ สุนันท์ สีพาย (2567) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนชมเมืองชัยภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ มีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวีส์ มีความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.85, $S.D.$ = 0.34) และมีระดับความพึงพอใจในแต่ละข้อตั้งแต่ระดับมากไปจนถึง

มากที่สุด เท่ากับ ($\overline{X}$ = 4.63-5.00, $S.D.$=0.00-0.70) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ กมลพันธ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง เชิ้งกระหยัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาเมืองพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 38 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนแบบทักษะปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และนฤมล คนว่อง (2561) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย กลุ่มสาระศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ยมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุพงษ์ ยุรชัย (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวีส์อย่างละเอียด โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

5.3.1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองตามแนวคิดของเดวีส์ ครูควรอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมอย่างชัดเจน แนะนำให้นักเรียนเข้าใจรูปแบบของทักษะที่แบ่งออกเป็นทักษะย่อย ๆ พร้อมทั้งเน้นย้ำถึงความสำคัญของการฝึกฝนในแต่ละทักษะย่อยก่อนเข้าสู่การปฏิบัติในภาพรวม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

5.3.1.3 เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติครูจึงควรให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ควบคุมดูแลการฝึกซ้อม และช่วยปรับท่าทางการปฏิบัติของนักเรียนให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับการแสดงต่าง ๆ ภายในหน่วยการเรียนรู้รายวิชาศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เช่น การแสดงระบำ รำ และฟ้อน เป็นต้น

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์กับวิธีการสอนรูปแบบอื่น ๆ รวมทั้งศึกษาความคงทนของความรู้และทักษะที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้แต่ละวิธีว่าแตกต่างกันหรือไม่ และแตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การแสดงโขนชุด นางลอย. (2553). *รำเบิกโรงกิ่งไม้เงินทอง.* ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2543ก). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2543ข). *แนวการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.* กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พุทธศักราช 2551.*

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรรณิการ์ กมลพันธ์. (2561). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องเชิ้งกระหยัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).

กองเทพ เคลือบพณิชกุล. (2542). *การใช้ภาษาไทย.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

กีรติ บุญเจือ. (2552). *ปรัชญาศิลปะ.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพาณิชย์.

กุลิสรา จิตรชญาวณิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑารัตน์ ดวงเทียน. (2558). *แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชนาธิป พรกุล. (2552). *การออกแบบการสอนแบบบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท วี.พริ้นท์ (1991) จำกัด.

ชนาธิป พรกุล. (2557). การสอนกระบวนการคิด : ทฤษฎีและการนำไปใช้. กรุงเทพฯ : วีพริ้นท์.

ชนันธร หิรัญเชาว์. (2562). *การพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยและความคิดสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2554). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น

ชารัญฎา ผลจันทร์. (2558). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบและทักษะการเขียนภาพระบายสีโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาพระบายสีโปสเตอร์ตามหลักการของเดวีส์ร่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ฐิติรัตน์ เกิดหาญ. (2555). *นาฏศิลป์ไทย.* กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์. (2551). *พฤติกรรมองค์การ.* กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). *ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* กรุงเทพฯ: เยลโล่การพิมพ์

ทองพูน ศิริมนตรี. (2549). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยแบบฝึกทักษะการเขียนและกระบวนการเรียนภาษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเมืองเสือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ทิศนา แขมมณี. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5).* กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์จำกัด.

ทิศนา แขมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2550). *พฤติกรรมองค์การ.* กรุงเทพฯ: บริษัทธนธัชการพิมพ์.

นพมาส แววหงส์. (2550). *ปริทัศน์ศิลปะการแสดง.* กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤมล คนว่อง. (2561). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่องฟ้อนเตี้ย กลุ่มสาระศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

น้ำลิน เทียมแก้ว. (2560). *การศึกษาความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2560.* มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7).* กรุงเทพฯ : สุรีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8).* กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประสาท เนืองเฉลิม. (2554). *หลักสูตรการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).* มหาสารคาม : สำนักพิมพ์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ. (2551). *นาฏยศิลป์นาฏยศัพท์.* มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปิยะธิดา ปัญญา. (2562). *การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา.* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เผชิญ กิจระการ. (2544). *ดัชนีประสิทธิผล.* มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธี และเทคนิคการสอน 2.* กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2557). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.* กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.

พีรพงศ์ เสนไสย. (2546). *การวิจัยทางนาฏศิลป์.* มหาสารคาม: ม.ป.พ.

พีรพงศ์ เสนไสย. (2547). *สายธารฟ้อนอีสาน.* มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไพศาล วรคำ. (2562). *การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 10).* มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.

ภาไฉน เข็มเพ็ชร. (2547). การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ เอส ที เอ ดี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ปริญญานิพนธ์ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มะลิวัลย์ ปัทมะ. (2551). *การพัฒนาเจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคแม่แบบผสมผสานการวิจัยเชิงทดลองแบบอนุกรมเวลา.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เรณู โกศิลานนท์. (2545). *สืบสานนาฏศิลป์ไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

เรณู โกศิลานนท์. (2548). *นาฏศิลป์.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ละออ โพธิภิรมย์. (2555). *การพัฒนาการกล้าแสดงออก.* สืบค้นจาก www.rtc.ac.th/www_km.

วารี รักหะบุตร. (2552). *การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติกับการเรียนแบบปกติ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วรายุทธ มะปะทัง. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง พื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วสันต์ เตชะฟอง. (2549). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหางดง จังหวัดเชียงใหม่.* มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : เชียงใหม่.

วัชรา เล่าเรียนดี และคณะ. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษา.* นครปฐม: เพชรเกษมพริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด.

วันชัย แยมจันทร์ฉาย. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานกับการเรียนตามปกติ.* นครสวรรค์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Back ward Desing.* ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศศิกานตร์ วีระวัฒน์โยธิน. (2557). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่องนาฏลีลา วิชาศิลปะ 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สถาบันไทยคดีศึกษา. (2534). *เบิกโรงพิจารณานาฏกรรมในสังคมไทย.* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สถิตย์พร จงมีเสร็จ และ สุนันท์ สีพาย. (2567). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนชมเมืองชัยภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารมหาจุฬาคชสาร,* 5(1).

สมนึก ภัททิยธานี. (2544). *การวัดผลการศึกษา.* กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมปรารถนา ทองนาค. (2558). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สมหมาย เปียถนอม. (2551). *ความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับการบริการจากมหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.* นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

สมาน เอกพิมพ์. (2560). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีสู่ปฏิบัติการออกแบบและพัฒนา.* มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2552). *การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.* กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). *การพัฒนาผลงานทางวิชาการ สู่การเลื่อนวิทยฐานะ.* กรุงเทพฯ: อีเคบุ๊คส์.

สุปราณี จำลองราษฎร์. (2548). *การสร้างมาตราส่วนประเมินค่าความสามารถด้านนาฏศิลป์ไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). อุตรดิตถ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

สุพัตรา รักชาติ. (2557). *ผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะปฏิบัติดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์. (2563). *การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำนพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สุภาวดี โพธิเวชกุล. (2548). รายงานการวิจัยรูปแบบการแสดงเบิกโรงละครรำในยุครัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 9. กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สุมนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์. (2541). *การละครไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุมนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์. (2555). *ดนตรีนาฏศิลป์.* กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2543). *วิวัฒนาการนาฏยศิลป์ไทยในกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325-2477.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2547). *หลักการแสดงนาฏยประดิษฐ์ปริทรรศน์.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรวาท ทองบุ. (2550). *การวิจัยทางการศึกษา.* มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.

สุวรรณา จุ้ยทอง. (2560). *การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน.* อ่างทอง: วรศิลป์การพิมพ์.

สุวรรณี อุดมผล. (2527). *วรรณกรรมการแสดงละครไทย.* กรุงเทพ: ประกายพรึก.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). *วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.* กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ. (2551). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด.* กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

สุวิมล สุวรรณจันดี. (2554). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้สาระพุทธศาสนาโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดอรัญญาราม อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน* (การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

แสง มนวิทูร. *นาฏยศาสตร์ จากคำภีร์นาฏยศาสฺตฺรมฺ ของภรตมีนี* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรมศิลปากร จัดพิมพ์ ปีที่พิมพ์ พ.ศ.2541

ไสว ประภาศรี. (2553). *การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้.* มหาสารคาม

อนุพงษ์ ยุรชัย. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อพันตรี พูลพุทธา. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์.*

อมรา กล่ำเจริญ. (2535). *วิธีสอนนาฏศิลป์.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อมรา กล่ำเจริญ. (2552). *นาฏศิลป์.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อมรลักษณ์ ชาววงษ์. (2549). *การวัดความพึงพอใจ*. สืบค้นจากเว็บ www.pirun.tu.ac.th.

อรรถวัตร ทิพยเลิศ. (2560). กิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

อรวรรณ ขมวัฒนา. (2557). *หนังสือเรียนรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ และจาตุรงค์ มนตรีศาสตร์. (2525). *นาฏศิลป์เพื่อการศึกษาเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: คุรุสภา.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน* (ฉบับปรับปรุง) (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

อุทุมพร จามรมาน. (2549). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอมิกา สุวรรณหิตาทร. (2558). *การพัฒนาแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครู ระดับชั้นมัธยมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Auh. (2010). Marketing's Strategic Influence in Australian Firms. *A Review and Survey. Australasian Marketing Journal.*

Boeh and Maeshall. (2000). The Effective of Labanotation in Learning Ballroom Dance. *Dissertation Abstracts International*. 991 (12).

Chun. (2000). Visual Attention. *Dissertation Abstracts International.* Vanderbilt University. E. B. Goldstein.

Chun, Mi Hyun. (1999). Developing a Somatic Teaching Method for Korean Traditional Dance. *Dissertation Abstracts International*. 60 (11).

Davies. I. K. (1971). *The Management of Learning.* London: McGraw – Hill.

Goodman R.I., K.A. Fletcher and E.W. Schneider, (1980). The Effectiveness Index as Comparative Measure in Media Product Evaluation. *Educational Technology.*

Johnson. D.W. & Johnson, R.T. (1987). Research Shows the benefits of adult cooperation. *Educational Leadership.* 45 (3).

Nataporn Visalthorakul, Dharakorn Chandnasaro and Piyawadee Makpa. (2020). The Development of Western dance Activities for Group Office Worker. *Journal of Humanities and Social Sciences Nakhon Phanom University,* 10(2), May–August.

Pravit Rittibul. (2021). *THE METHODS OF CREATING DRAMATIC ARTS FROM MYTHOLOGIES. Pathum Thani: Program in Thai Classical Dance Education. Faculty of Fine and Applied Arts.* Rajamangala University of Technology Thanyaburi.

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ตารางที่ ข.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาศิลปะพื้นฐาน สาระนาฏศิลป์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\overline{X}$
		1	2	3	4	5	
1	สาระสำคัญ						
	1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตร	5	5	4	4	5	4.6
	1.2 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	5	5	5	5	5
	1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.8
	1.4 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5
	1.5 มีความชัดเจน ไม่สับสนและน่าสนใจ	4	5	5	5	5	4.8
2	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง						
	2.1 ประเมินผลได้ตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5
	2.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	5	5	4	4.6
	2.3 สามารถบรรลุพฤติกรรมที่คาดหวังได้	5	4	5	5	5	4.8
	2.4 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5
3	ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้						
	3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.8
	3.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	5	5	4.8
	3.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดชัดเจน	5	5	5	5	5	5
4	ด้านสาระการเรียนรู้						
	4.1 เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นเรียน	5	5	5	5	5	5
	4.2 เนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

ลำดับ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\overline{X}$
		1	2	3	4	5	
	4.3 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4	5	5	5	5	4.8
	4.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	5	5	4	5	5	4.8
	4.5 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	4	5	5	4	4.6
5	สาระสำคัญ						
	5.1 เรียงลำดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม	5	5	5	5	5	5
	5.2 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับจุดการเรียนรู้	5	4	5	5	4	4.6
	5.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8
	5.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	5	5	5	5	5	5
6	สื่อและแหล่งการเรียนรู้						
	6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	5	5	5	5
	6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.8
	6.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	5	5	5	5	5	5
	6.4 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	5	5	5	4	4	4.6
7	ด้านการวัดผลและประเมินผล						
	7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	4	4.6
	7.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5
	7.3 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8
	7. 4 การวัดผลครอบคลุมด้านความรู้ กระบวนการและทักษะ	5	5	5	4	5	4.8
	$\overline{X}$	4.84	4.79	4.84	4.84	4.84	4.84

ตารางที่ ข.2 สรุปผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาศิลปะพื้นฐาน สาระนาฏศิลป์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ผลการประเมิน		
	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	4.83	0.02	เหมาะสมมาก
2	4.83	0.00	เหมาะสมมาก
3	4.81	0.01	เหมาะสมมาก
4	4.81	0.01	เหมาะสมมาก
เฉลี่ย	4.82	0.02	เหมาะสมมาก

ตารางที่ ข.3 ผลการประเมินความสอดคล้อง (OIC) ของแบบทดสอบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง หลังเรียน (E_2) ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ลำดับ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	OIC	การแปลความ
		1	2	3	4	5			
1	ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	ความคิดสร้างสรรค์การออกแบบท่าทาง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
3	ลีลาท่าทาง ความกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
4	จังหวะ ความพร้อมเพรียง	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	สอดคล้อง
5	ความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
6	รูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดงการจัดแถวและช่องไฟ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
		1.00	1.00	0.83	0.67	0.67			

ตารางที่ ข.4 ผลการหาดัชนีความสอดคล้อง (OIC) ของแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	OIC	การแปลความ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
2	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
3	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
5	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
6	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
8	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ ค.1 คะแนนระหว่างเรียน (E_1)

เลขที่	รายการประเมินระหว่างเรียน											รวม (120)
	1. ทักษะการตั้งวงบน (10)	2. ทักษะการตั้งวงกลาง (10)	3. ทักษะการตั้งวงล่าง (10)	4. ทักษะการจับคว่ำ (10)	5. ทักษะการจับหงาย (10)	6. ทักษะการจับส่งหลัง (10)	7. ทักษะการย่ำเท้า (10)	8. ทักษะการแตะเท้า (10)	9. ทักษะการยกเท้า (10)	10. ความถูกต้องของท่าและความสวยงาม (15)	11. ความถูกต้องและความรับผิดชอบ (15)	
1	7	8	8	8	8	7	7	6	8	12	11	90
2	8	8	8	7	8	6	7	6	7	10	12	87
3	8	8	8	9	7	7	8	7	8	12	12	94
4	9	7	9	8	8	8	8	8	8	12	12	97
5	8	9	9	9	9	6	7	6	7	13	12	95
6	7	8	8	8	7	6	8	6	6	13	10	87
7	8	7	8	8	8	7	8	6	6	12	13	91
8	9	8	9	6	7	7	7	7	7	10	11	88
9	9	7	9	9	7	7	7	9	7	13	11	95
10	8	8	9	8	7	7	7	9	7	10	12	92
11	8	9	9	9	8	7	8	7	8	13	13	99
12	8	9	8	8	8	7	8	7	8	12	13	96
13	8	7	8	8	8	7	7	6	7	12	11	89
14	8	8	8	9	9	7	8	6	8	13	13	97
15	7	8	9	7	8	7	8	6	8	13	13	94
16	7	8	8	8	7	8	7	7	7	12	13	92
17	7	9	8	7	7	8	8	8	8	13	13	96
18	8	8	7	8	7	6	7	6	7	12	12	88

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

เลขที่	รายการประเมินระหว่างเรียน											
	1. ทักษะการตั้งวงบน (10)	2. ทักษะการตั้งวงกลาง (10)	3. ทักษะการตั้งวงล่าง (10)	4. ทักษะการจีบคว่ำ (10)	5. ทักษะการจีบหงาย (10)	6. ทักษะการจีบส่งหลัง (10)	7. ทักษะการย่ำเท้า (10)	8. ทักษะการแตะเท้า (10)	9. ทักษะการยกเท้า (10)	10. ความกล้าแสดงออกและความสวยงาม (15)	11. ความถูกต้องและความรับผิดชอบ (15)	รวม (120)
19	8	8	7	8	8	7	8	8	8	13	12	95
20	8	9	8	8	7	8	7	7	7	12	11	92
21	8	7	7	8	8	7	8	6	8	12	12	91
22	7	8	8	8	8	8	7	8	7	13	12	94
23	8	8	7	7	8	7	8	7	8	12	11	91
24	8	7	8	9	7	7	7	7	7	10	11	88
25	9	8	8	9	8	6	8	6	8	13	11	94
26	7	8	7	8	9	7	8	7	8	12	12	93
27	8	9	8	9	9	6	8	6	8	13	13	97
28	9	8	8	9	6	6	7	6	7	11	12	89
29	9	7	8	9	8	7	8	7	8	13	13	97
30	9	7	8	9	7	8	8	8	8	13	13	98
31	8	8	8	9	8	8	8	8	8	11	13	97
32	8	8	9	9	9	7	8	7	8	13	13	99
33	8	9	8	7	8	7	8	7	8	12	13	95
34	8	8	8	8	8	7	8	7	8	12	12	94
35	7	8	8	8	7	8	8	8	8	13	13	96
36	7	8	7	7	8	8	8	7	8	12	12	92

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

เลขที่	รายการประเมินระหว่างเรียน											รวม (120)
	1. ทักษะการตั้งวงบน (10)	2. ทักษะการตั้งวงกลาง (10)	3. ทักษะการตั้งวงล่าง (10)	4. ทักษะการจับคว่ำ (10)	5. ทักษะการจับหงาย (10)	6. ทักษะการจับส่งหลัง (10)	7. ทักษะการย่ำเท้า (10)	8. ทักษะการแตะเท้า (10)	9. ทักษะการยกเท้า (10)	10. ความกล้าแสดงออกและความสวยงาม (15)	11. ความถูกต้องและความรับผิดชอบ (15)	
37	8	9	8	8	7	8	8	8	8	12	13	97
38	9	8	8	8	9	8	8	7	8	13	12	98
39	7	8	7	7	7	8	7	7	8	12	10	88
40	8	8	8	7	8	7	8	7	8	13	13	95

ตารางที่ ค.2 คะแนนหลังเรียน (E_2)

เลขที่	รายการประเมินหลังเรียน						รวม (36)
	ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง (6)	ความคิดสร้างสรรค์การออกแบบท่าทาง (6)	ลีลาท่าทางความกล้าแสดงออก (6)	จังหวะความพร้อมเพรียง (6)	ความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้ (6)	รูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดงการจัดแถวและช่องไฟ (6)	
1	5	6	5	6	6	5	33
2	5	6	5	6	6	6	34
3	5	6	5	6	6	5	33
4	5	6	6	6	5	6	34
5	5	6	5	6	5	6	33
6	5	6	6	6	6	6	35
7	6	6	6	6	6	5	35
8	5	6	5	6	6	6	34
9	5	6	5	5	6	6	33
10	5	6	6	6	6	6	35
11	5	6	5	6	6	6	34
12	5	6	5	6	6	6	34
13	6	6	5	6	6	6	35
14	5	6	6	6	6	6	35
15	5	6	5	6	5	6	33
16	5	6	5	6	6	6	34
17	5	6	5	6	6	6	34
18	6	6	6	6	6	6	36
19	5	6	5	6	6	6	34

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

เลขที่	รายการประเมินหลังเรียน						รวม (36)
	ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง (6)	ความคิดสร้างสรรค์การออกแบบท่าทาง (6)	ลีลาท่าทางความกล้าแสดงออก (6)	จังหวะความพร้อมเพรียง (6)	ความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้ (6)	รูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดงการจัดแถวและช่องไฟ (6)	
20	6	6	5	6	6	6	35
21	6	6	5	6	6	6	35
22	6	6	5	6	5	6	34
23	5	6	5	6	5	6	33
24	6	6	5	6	6	6	35
25	5	6	6	6	6	6	35
26	6	6	5	6	6	6	35
27	6	6	6	6	6	6	36
28	6	6	6	6	6	6	36
29	6	6	6	5	6	6	35
30	6	6	5	6	6	6	35
31	5	6	5	6	6	6	34
32	6	6	6	6	5	6	35
33	6	6	6	6	6	6	36
34	5	6	6	6	6	6	35
35	6	6	6	6	6	6	36
36	6	6	6	6	6	6	36
37	6	6	5	6	6	6	35

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

เลขที่	รายการประเมินหลังเรียน						รวม (36)
	ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง (6)	ความคิดสร้างสรรค์การออกแบบท่าทาง (6)	ลีลาท่าทางความกล้าแสดงออก (6)	จังหวะความพร้อมเพรียง (6)	ความเหมาะสมระหว่างท่าทางและเพลงที่เลือกใช้ (6)	รูปแบบในการจัดองค์ประกอบการแสดงการจัดแถวและช่องไฟ (6)	
38	6	6	6	6	6	6	36
39	6	6	6	6	6	6	36
40	6	6	6	6	6	6	36

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ ลสบ.๑๑๖/๒๕๖๗ **วันที่** ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อาจารย์สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์

ด้วย นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๖๘๐๑๐๑๘๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของการวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์. ๐๙๔-๓๕๖-๑๙๖๑ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดี์)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ ลสบ.๑๑๖/๒๕๖๗ **วันที่** ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉริยา พรมท้าว

ด้วย นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๖๘๐๑๐๑๘๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัติหัตถศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของการวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์. ๐๙๔-๓๕๖-๑๙๖๑ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เชจรภักดี์)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๐๐๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ศุภกร ฉลองภาค

ด้วย นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๖๘๐๑๐๑๘๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัติหัตถศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวิส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของการวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์. ๐๙๔-๓๕๖-๑๙๖๑ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดี)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๐๐๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสุดพงศ์ ศรีดาฮด

ด้วย นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๖๘๐๑๐๑๘๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวิส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของการวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์. ๐๙๔-๓๕๖-๑๙๖๑ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดี์)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๐๐๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางศิริพร สินธุประเสริฐ

ด้วย นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๖๘๐๑๐๑๘๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัติบาฏศิลป์พื้นเมือง ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของการวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์. ๐๙๔-๓๕๖-๑๙๖๑ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดี์)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาววชิรญาณ์ ชิณวงศ์

วันเดือนปีเกิด 13 พฤศจิกายน 2543

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 239 หมู่ 10 ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45110

E-Mail bewachi99@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2566 ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ) สาขาศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พ.ศ. 2569 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม